

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 28
July - Liepos 27, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Lietuvos užsienio reikalų ministerija gavo patvirtinimą, kad tarp sulaikytųjų Genujoje, kur vyko Didžiojo aštuoneto (G-8) valstybių vadovų susitikimas, yra ir Lietuvos pilietis. Informaciją apie sulaikytąjį Lietuvos ambasada Romoje gavo iš Italijos policijos. Pats sulaikytasis į ambasadą dar nesikreipė. Sulaikytasis yra 20-metis Šiaulių gyventojas Tomas Aleinikovas. Jam pateikti kaltinimai dėl tvarkos pažeidimų, ginklo nešiojimo ir bandymo nužudyti. Savaitgalį pasaulio agentūros pranešė, kad per patikrinimą mokykloje, kur buvo įsikūrusi Genujos socialinio forumo (GSF) būstinė ir gyvenamosios patalpos, buvo suimta beveik 100 žmonių, įskaitant 40 vokiečių, 15 italų, 13 ispanų, taip pat Britanijos, Šveicarijos, Lenkijos, Turkijos, Kanados, Švedijos, Graikijos, Lietuvos ir Naujosios Zelandijos piliečiai. Genujos socialinis forumas vienija daugybę teisėtų globalizacijos priešininkų grupių.

- Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas liepos 23 d. Vyriausybės kancleriu paskyrė Antaną Kaminską, kuris turi darbo tiek sovietinėje, tiek nepriklausomos Lietuvos valdžioje patirtį. Verslininkas 47-erių metų A. Kaminskas 1982-1990 metais dirbo tuometinės Lietuvos SSR Valstybinio plano komiteto pirmininko padėjėju. Atkūrus nepriklausomybę, jis dirbo Ekonomikos ministerijoje, 1996 metais Mindaugo Stankevičiaus vadovaujamoje Vyriausybėje buvo Ekonomikos ministru. Pastaruoju metu A. Kaminskas vadovavo bendrovei, buvo Lietuvos verslo darbų konfederacijos viceprezidentas. Vyriausybės kancleris yra premjerui atskaitingas politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojas. Jis atsako už premjero aparato darbą, įgyvendinant Vyriausybės programą, padeda ministrui pirmininkui organizuoti Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų ir Vyriausybės įstaigų veiklą.

- Vilnius tampa pavyzdžiu Baltijos šalims, kaip pristatyti miestą užsienyje. Greitai jubiliejų švėsančiai Rygai liepos 23 d. pradėjus prisistatymo kampaniją reklaminiiais plakatais Vilniuje bei visose Lietuvoje, prisiminta, kad tokia pat akcija Lietuvos sostinės savivaldybė Rygoje, Taline bei Helsinkyje surengė dar gegužės pradžioje. Rygos reklaminė kampanija truks 6 savaites. Iš viso reklamos kompanijos "Unicom Baltic" stenduose Vilniuje bus pakabinta 150, visoje Lietuvoje - 350 Rygą pristatančių plakatų. Juose kreipiamasi į kaimynus, kurie yra laukiami svečiai Rygos šventėje, vyksiančioje rugpjūčio 17-19 d. Kartu su šia akcija siejamas ir kitas Vilniaus populiarinimo žingsnis - gegužės mėn. garsios aviakompanijos SAS žurnale "Scanorama", kurį per mėnesį perskaito apie 1,460 mln. keleivių, pasirodė Vilniaus reklama. Tokiu būdu Vilniaus populiarinimo kampanija apėmė ir likusią Skandinavijos dalį.

LIETUVA KEIČIA AMBASADORIUS SEPTYNIOSE UŽSIENIO VALSTYBĖSE

Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) nariai liepos 9 d. vieningai pritarė septynioms naujų Lietuvos ambasadorių kandidatūroms.

Dienraščio "Lietuvos rytas" žiniomis, naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Izraelyje skiriamas ambasadorius ypatingiems pavedimams, habilituotas istorijos daktaras Alfonsas Eidintas. Pastaruoju metu Užsienio reikalų ministerijoje (URM) dirbęs 49 metų diplomatas anksčiau buvo Lietuvos ambasadoriumi JAV ir Kanadoje.

A. Eidintas, kaip ir dabartinis Lietuvos ambasadorius Izraelyje Romas Misiūnas, yra laikomi gerais lietuvių ir žydų santykių žinovais.

URM sekretorius Romaldas Kozyrovičius vadovaus ambasadai Čekijoje. 58 metų R. Kozyrovičius, turintis statybininko-inžinieriaus išsilavinimą, ilgai dirbo Lietuvos ambasadoriumi Maskvoje. Dabar Lietuvos ambasada Čekijoje vadovauja Vygintas Grinis.

I Graikiją dirbti ambasadoriumi skiriamas URM generalinis inspektorius 43 metų Dainius Junevičius. Fiziko išsilavinimą turintis diplomatas prieš keletą metų dirbo Lietuvos ambasadoriumi Lenkijoje. D. Junevičius Atėnuose keis Kovo 11-osios akto signatarą Vidmantą Povilonį.

UR ministro patarėjas derybose su Europos Sąjunga (ES) Audrius Navikas skiriamas ambasadoriumi į Belgiją. 40 metų ekonomistas turi darbo Lietuvos ambasadoje Ženevoje patirties. Laikinuoju reikalų patikėtiniu Belgijoje šiuo metu dirba Kovo 11-osios akto signataras Vladimiras Jarmolenka.

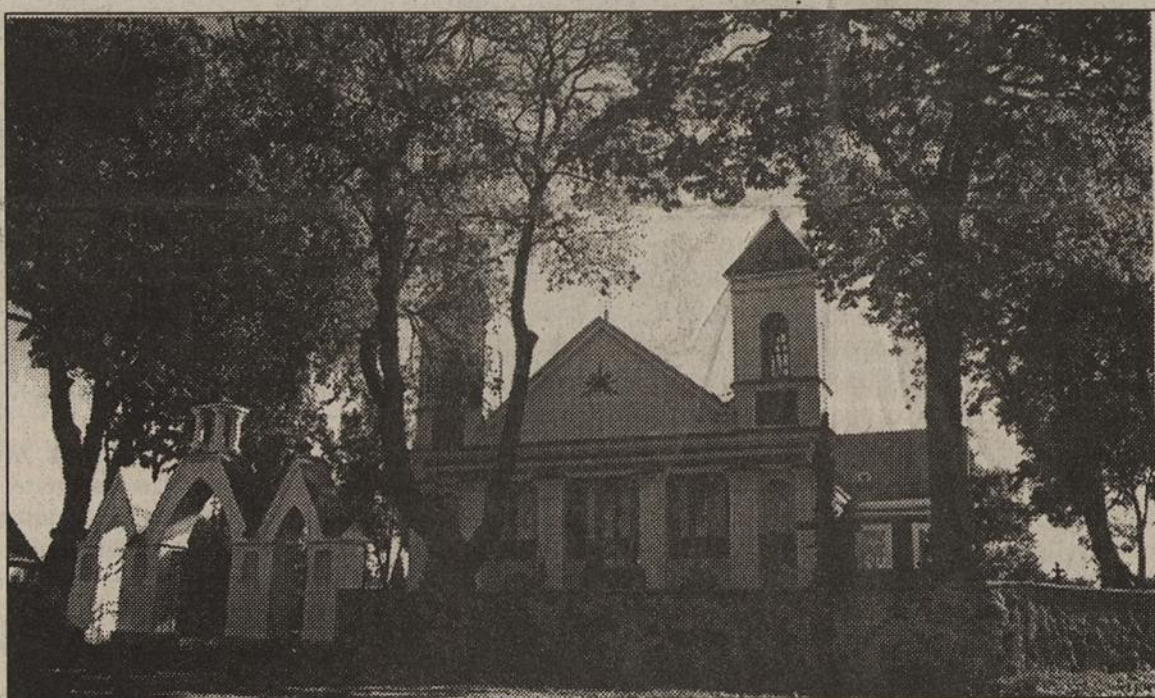
URM Valstybinio ir diplomatinio protokolo tarnybos direktorius 36 metų Edminas Bagdonas yra skiriamas ambasadoriumi Italijoje. E. Bagdonas yra dirbęs ambasadoje Ukrainoje. Šis diplomatas pakeis jau seniai ambasadoriaus kadenciją Romoje viršijusį Romaną Podagėlį.

Lietuvos ambasadoriaus Ukrainoje postą užims ambasadorius ypatingiems pavedimams 58 metų teisininkas Viktoras Baublys. Jis anksčiau yra atstovavęs Lietuvai Baltarusijoje. Dabar Lietuvos ambasada Kijeve vadovauja Kovo 11-osios akto signataras Vytautas Plečkaitis.

URM Konsulinio departamento direktorius, 40 metų teisininkas Artūras Žurauskas taps Lietuvos ambasadoriumi Kinijoje. Iki Šiol Lietuvos ambasadorius Kinijoje buvo Dainius Voveris.

Iš skiriamų ambasadorių sąrašo šiomis dienomis buvo išbraukta užsienio reikalų viceministrė Dalia Grybauskaitė, ji turėjo perimti vadovavimą Lietuvos misijai prie Europos Sąjungos, tačiau praėjusią savaitę D. Grybauskaitė buvo paskirta finansų ministrė. Kol bus rastas naujas kandidatas, Lietuvos misijai prie ES toliau vadovaus ambasadorius Romualdas Kalonaitis.

BNS



Valkininkai

A. Balbieriaus nuotr.

LIETUVOJE NUMATOMAS ŽIV INFEKCIJOS PROTRŪKIS

Lietuvos AIDS centras, atlikęs išsamius tyrimus, šiais ar kitais metais numato galimą didelį ŽIV infekcijos protrūkį. Kaip pranešė Lietuvos AIDS centras, šiuo metu pasaulyje žinomi du žmogaus imunodeficit viruso tipai - ŽIV-1 ir ŽIV-2. Lietuvoje, kaip Europoje ir Jungtinės Amerikos Valstijose labiau paplitęs ŽIV-1, turintis eilę subtipų.

Pirmiausiai juo užsikrėtę jūreiviai, tačiau dėl prevencinio darbo jis neišplito, todėl dar ir dabar Lietuvoje nėra ŽIV protrūkio tarp moterų.

Nuo 1996 metų Lietuvoje diagnozavus ŽIV užsikrėtusius intraveninius narkomanus, nustatytas kitas - B subtipas, sunkiau plintantis lytiniu keliu.

Efektvios prevencijos dėka

pavyko išvengti Kaliningrado srityje vyraujančio ŽIV A ir B subtipų derinio.

Lietuvos AIDS centro laboratorijoje, naujaisiais molekulinių diagnostikos metodais atlikus išsamius Lietuvoje vyraujančio žmogaus imunodeficit viruso tyrimus, nustatyta, kad šiuo metu tarp naujai registruotų ŽIV infekuotų intraveninių narkomanų pradėjo vyrauti nauji viruso subtipai, išstumiantys B subtipą ir žymiai geriau plintantys lytiniu keliu.

Specialistų teigimu, tai reiškia, kad šiais ar kitais metais galimas didelis ŽIV infekcijos protrūkis tarp žmonių, priklausančių rizikos grupėms.

Liepą Lietuvoje diagnozuota 314 ŽIV nešiotojų, iš kurių 265 vyrai ir 49 moterys.



Lietuvos AIDS centro duomenimis, 48 užsikrėtę heteroseksualinių lytinių santykių metu, 54 - homoseksualinių, 195 - vartojant narkotikus, 17 - užsikrėtimo kelias neaiškūs.

Daugiausia ŽIV nešiotojų yra Klaipėdoje - 139, Vilniuje - 105, Druskininkuose - 11, Kaune - 9, Šiauliuose - 6, Panevėžyje - 5 ir 19 kituose miestuose.

Lietuvoje diagnozuoti 43 AIDS atvejai, iš kurių 30 asmenų jau mirė.

BNS

daug žadantys.

Pastarąjį kartą Prancūzijos vadovas Lietuvoje lankėsi 1992 metais. Dabar jau miręs tuometinis prezidentas Francois Mitterrand buvo pirmasis užsienio valstybės vadovas, lankęsis Lietuvoje po nepriklausomybės atkūrimo.

Omnitel laikas

ARTŪRAS PAULAUSKAS LANKYSIS JAV

Šią savaitę į JAV su darbo vizitu vyksiantis Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas sieks užsitikrinti dar tvirtesnę JAV Kongreso narių paramą Lietuvos narystei NATO.

"Pagrindinis (vizito - BNS) tikslas yra mūsų užsibrėžtų tikslų siekimas, tai yra integracija į NATO. Nėra paslapties, kad JAV darys svarbiausius sprendimus", - birželio 23 d. Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė A. Paulauskas.

Jis priminė, jog birželio pradžioje Europoje viešėjęs JAV prezidentas George Bush pažadėjo, jog NATO plėsis, tačiau dabar reikia užsitikrinti, kad tarp kviečiamųjų būtų ir Lietuva.

"Neseniai įvykęs mano susitikimas su JAV ambasadoriumi Johnu Tefftu dar kartą patvirtino, kad JAV administracija net nekels to klausimo (NATO plėtos - BNS), jeigu nejaus mažiau-siai dviejų trečdalių senatorių palaikymo. Todėl labai svarbu susitikimuose su senatoriais, kongresmenais dar kartą pristatyti Lietuvos pasirengimą narystei NATO. Žinote, jog nerimą buvo sukėlę kai kurie pasikeitimai Vyriausybėje, todėl dar kartą reikia akcentuoti pasirengimą vykdyti ir testuoti užsienio bei vidaus politiką", - teigė jis.

Žlugus 8 mėnesius po Seimo rinkimų valdžiusiai Naujosios politikos koalicijai, liepą Seime susiformavo nauja socialdemokratų ir socialliberalų dauguma



Lietuvos Seimo pirmininkas
Artūras Paulauskas

ir prisiekė kairiųjų vadų Algirdo Brazausko vadovaujama Vyriausybė.

"Manau, kad reikia akcentuoti ir 2002 m., kada bus pranešta apie NATO plėtrą. Mums labai svarbu, kad būtų pakviesta Lietuva", - pridūrė Seimo pirmininkas.

BNS

ŠIEMET LIETUVA SULAUKĖ DAUGIAU LANKYTOJŲ

Lietuvos Pasienio policijos departamento duomenimis, pirmąjį šių metų pusmetį į Lietuvą atvyko 1,793 mln. užsieniečių - 0,3 proc. daugiau negu per tą patį praėjusių metų laikotarpį (1,787 mln.).

Šių metų birželio mėnesį Lietuvoje apsilankė 403 tūkst. užsieniečių, arba 0,5 proc. daugiau nei 2000-ųjų birželį (401 tūkst.).

Daugiausia į Lietuvą turistų ir lankytojų pirmąjį pusmetį atvyko iš kaimyninių šalių: Latvijos - 583 tūkst., arba 5,3 proc. daugiau nei pernai pirmąjį pusmetį (554 tūkst.), Rusijos - 498 tūkst., arba 7,1 proc. mažiau (536 tūkst.), Baltarusijos - 272 tūkst. - 17,3 proc. mažiau (329 tūkst.), Lenkijos - 116 tūkst. - 26,8 proc. daugiau (91 tūkst.), Estijos - 109 tūkst., arba 5,5 proc. daugiau (103 tūkst.).

Pagal absoliučius skaičius labiausiai - 29,3 tūkst. - padaugėjo lankytojų iš Latvijos, Lenkijos (24,5 tūkst.), Vo-

kietijos (9,7 tūkst.), Estijos (5,7 tūkst.). Tuo tarpu lankytojų iš Rusijos ir Baltarusijos labai sumažėjo - atitinkamai 37,9 tūkst. ir 56,9 tūkst. žmonių.

Lyginant procentais, lankytojų iš Norvegijos padaugėjo 61,7 proc., Italijos - 57,1 proc., Nyderlandų - 42,1 proc., Azijos šalių - 35,5 procento.

Ir toliau nuolat daugėjo turistų iš Vokietijos (28,1 proc.), Prancūzijos (26,1 proc.), JAV (24,5 proc.), Suomijos (24,5 proc.), Didžiosios Britanijos (16,7 proc.), taip pat iš Vidurio Europos šalių - Bulgarijos, Čekijos, Rumunijos, Slovakijos, Vengrijos (25,8 proc.). Lankytojų iš Švedijos per pirmąjį šių metų pusmetį padaugėjo 9,2 proc., o iš Danijos - sumažėjo 6,1 procento.

Šiemet 14,6 proc. sumažėjo atvykstančiųjų geležinkeliais ir jūrų transportu (13,0 proc.), tačiau 3,2 proc. padaugėjo atvykusiųjų kelių bei oro (12,4 proc.) transportu.

BNS

LIETUVOJE POPULIARIAUSI - SOCIALINIAI MOKSLAI

Šiemet, stodami į Lietuvos aukštąsias mokyklas, abiturientai mieliausiai rinkosi teisę ir vadybą.

Liepos trečiąją savaitę baigėsi bendrasis priėmimas į šias aukštąsias mokyklas, į likusias vietas konkursus kiekviena iš mokyklų organizuos atskirai.

Iš viso į pagrindines valstybės finansuojamas studijas Lietuvos aukštosios mokyklos šiais metais priėmė apie 13 tūkst. studentų.

Kol kas nėra pasibaigęs studentų priėmimas į mokamas vietas, tačiau Lietuvos aukštosios mokyklos ketina priimti dar apie 10 tūkst. studentų. Tad

Lietuvos universitetai iš 40 tūkst. egzaminus laikusiųjų šiais metais žada priimti apie 23 tūkst. studentų.

Populiariausių studijų penkioliktuose pirmąją vietą užima verslo vadyba (VGTU), antroje vietoje - verslo administravimas ir vadyba (VU).

Į penkioliktuką patenka tik trijų universitetų studijų programos - VGTU, VU ir KTU.

Palyginti pagal abiturientų pageidaujamų studijų prioritetus, pirmoje vietoje yra teisė (VU).

Šiuo metu Lietuvoje yra apie 100 tūkst. studentų.

BNS

DEVINTASIS PAVASARIS LIETUVOJE

Nuo Vilniaus iki Palangos, bet centre Kaunas

KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

Gegužės mėnesio antroji pusė. Devintasis iš eilės pavasaris Lietuvoje. Mėnuo tėviškėje yra tartum oazė po kelionės dykuma, dvasinė atgaiva, kuri turi drėkinti vienuolika mėnesių amerikietiška kasdienybė.

Ir kaip buvo džiugu, kai neseniai "Lietuvos aidas", leidžiamas Vilniuje, po skaitytojo laišku "Recenzentas šaudo pro šalį", prie pavardės išspausdino žodį Kaunas. Regis, dingso tas 57-rių metų plyšys ir vėl esu, tai yra - likau, kaunietis.

Suprantu, kad per tiek metų Kaunas pakito, bet man jis liko tas pats. Čia prisimenu gimnazijos suolo draugą Julijų Kaupą, tą Kauno dvasios metraštininką, kuris taip rašė:



"Didžioji Vilniaus gatvė neramiai vingiavo, mirguliuodama iškabomis, per patį senamiesčio vidurį. Joje stovėjo niūrūs, šalčiu dvelkiantys namai, susimąstę, tarsi nepaprasti sargybiniai, ir taip rūščiai žvelgė stikliniais langais į skubančius praeivius, kad net bangu. darydavosi. ("Studentas iš rudosios vaistinės", iš rinkinio "Daktaras Kripštukas pragare").

Ir dabar eini ta Vilniaus gatvė iki pat Rotušės aikštės, kur atgaivinta mūsų su Juliumi jėzuitų gimnazija. Jos plokščias lentomis grįstas stogas dar nesutvarkytas - ten dūkdavom per pamokų pertraukas. O Vilniaus gatvei nereikia laukti dešimtmečių - joje kaita vyksta dažniau. Štai šiemet dingo ilgoką laiką gyvavęs antikvariatas, į

kurį būdavo smagu užsukti ir pasidomėti senesnėm knygom ir žurnalais. Užtat netolies, Daukšos gatvėje, jau keleri metai gyvuoja kauniečio poeto Kęstučio Navako knygynas-klubas "Septynios vienatvės". Knygos pusrūsyje, prie kavos, rengiami naujų knygų pristatymai, susitikimai su kūrėjais.

Knygų mėgėjai ne kartą pasiskundžia padidėjusiom kainom. Eilinė knyga dabar kainuoja bent dešimt litų, o yra leidinių, už kuriuos reikia pakloti ir šimtinę. Žurnalų kainos sukiojasi apie 5 lt. Iš kitos pusės, nestinga ir papiginių. Viena me knygyne jau keleri metai lentynoje rikuojasi Pulgio Andriušio "Septinton įleidus" (Memuaro-autobiografiniai bruožai, Spindulio leidinys, 176 psl., kieti viršeliai, 1992). Knyga nupiginta iki 45 centų. Jau vien šias eilutes rašantis per keletus metus įsigijo bent 20 egzempliorių, išdalino pažįstamiems, o Andriušis, kaip niekur nieko, ir toliau knygyne lūkuria (tiražas 5000 egz.). Išvada: verta pasidairyti nupigintų leidinių.

Truputis statistikos. Per šiemetinę viešnagę šeši spektakliai dramos teatruose, kasmetinė duoklė operetei "Šikšnosparnis" Kauno muzikiniame teatre, dešimt kultūrinių renginių ar koncertų - nuo "Poezijos pavasario 2001" literatūrinio vakaro Maironio literatūros muziejaus Kauno sodelyje iki koncerto Kauno filharmonijoje, toliau - devynios išvykos: trys į Vilnių, Grūto parkas, panemunės pilys, Jurbarkas, Kudirkos Naumiestis, Marijampolė, Monciškės sodyba prie Baltosios Ančios, Kelmė, Šiluva, Šatrijos kalnas, Palanga...

Vilniuje buvo išskirtinis įvykis - dviejų garsųjų dainininkų: Violetos Urmanavičiūtės-Urmanos ir Virgilijaus Noreikos koncertas, kuriuo užbaigtas operos ir baletų sezonas. Neseniai Violeta teko girdėti New Yorke, o tą retą malonumą galėjau prateisti ir Vilniuje. Pasak žurnalistės Ra-



"Nuo šiol vadinkite mane Kaunučiu", - sako tauriukas, simbolinis Kauno miesto dienų personažas

munės Vaitiekūnaitės, "Nacionalinio operos ir baletų teatro salėje nebuvo kur obuoliui nukristi. Nė vienas operos gerbėjas negalėjo atsakyti galimybės pasiklausyti iki šiol neskambėjusio dueto". (Kauno diena).

Bilietai į šį koncertą (o juos parūpino giminaičiai Kaune, kaskam dar iš New Yorko pasakabinom) nebuvo pigūs, bet duetas buvo šimtinės vertas.

Mėnesinis žurnalas "Muzikos barai" per porą numerių plačiai supažindino su Violeta Urmanavičiūte ir jos sėkme. Patyrėme, kad neseniai išleista vokiečių muzikos kritiko Dieter David Scholz'o knyga "Primadonos mitas", kur autorius pateikia savo pokalbius su 25 žymiausiomis mūsų laikų dainininkėmis. Pasikalbėjimą su Violeta regime šalia tokių įžymybių kaip Elisabeth Schwarzkopf, Birgit Nilsson, Renata Scotto, Montserrat Caballe, Astrid Varnay. O pastaroji 1997 m. išleistuose memuaruose apie Violetą taip rašo: "...Vos tik ši jauna darna uždainavo - sustingau iš žvakės, suvokdama, kad jos tembras, įvaizdis, asmenybės švitėjimas liudija didžiulį talentą ir vieną iš tų palaimintų balsų, gimstančių jubiliejiniais metais."

Į klausimą, kodėl šiandien neatsiranda gerbėjų? Nebe tie laikai? Per mažą romantikos? Violeta atsako:

"Tie, kurie turi labai daug pinigų, šiandien jau nebesidomi tokiu menu kaip opera. O jeigu pora tokių ir yra, jie jau seniai turi ką garbinti ir be manęs... Nors niekas nežino, kada kažkas panašaus gali atsitikti. Tik ar tai laimė?"

Ne vienas man yra sakęs, jog turėčiau būti laiminga, kad pati galu užsidirbti, neieškodama niekeno malonės. Ne pinigai laimė. O aš jų turiu kaip tik tiek, kad galėčiau savimi pasirūpinti nelaukdama nė iš niekur jokių malonių. Jaučiuosi nepriklausoma.

Manau, kad jeigu turiu automobilį (neseniai išmokau vairuoti), galiu sau leisti nuomotis namą, kad patogiai gyvenčiau, ir nesivaržydama rūpintis dvasios komfortu - įsigyti visas, kurios patinka knygas, CD, - tai labai šaunu! Man nieko netrūksta! Ir tai jau tikrai galiu pavadinti laime.

Nors dainavimas gali baigtis kiekvieną dieną. Niekas negali duoti garantijų, kad ryt ar poryt kažkas, kas paveiks balsą, ne nutiks. Aišku, tai būtų tragedija. Bet nebūtum pirmas, kuriam tai atsitinka."

Į klausimą, kas šiandien pasaulyje gyvenančiai Urmanavičiūtei Lietuva? Violeta taip atsako:

"Net nežinau, ką pasakyti... Dabar Lietuva man daug daugiau negu anksčiau. Dažniau ir parvažiuoju. Bet svarbiausia man - pripažinimas Lietuvoje."

Pripažinimas svetur jau lyg ir natūralus, įprastas. Bet namuose... Tėvynėje... Tai labai svarbu.

Malonu, kad manęs laukia. Žmonės jau net neklausio, o siurbia mano dainavimą. Dabar parvažiavusi aš beveik visuomet dainuoju. Ir vienintelė vieta pasaulyje, kur aš niekada nedainuoju, tai Marijampolė. Tik Marijampolėje galiu visiškai atsipalaiduoti. Nors dabar tokiame atsipalaidavimui telieka dvi trys dienos. Pas mamą galiu išsikalbėti, pailsėti. Išsiverkti... Lietuva - tai malonumas." Tiek iš "Muzikos barų" (nr. 4-5, 2001).

(mukelta į 8 psl.)



Vaidilutės Birutės skulptūra prie Birutės kalno Palangoje. Pastatyta 1965 m., dailininkė Konstancija Petrikaitė-Tulienė. Legenda byloja, kad šio kalno papėdėje kunigaikštienė Birutė buvo palaidota.

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail jbyan97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug viešųjų automobilių pastatyti.

DAIVA IZBICKAITĖ-VERŠELIENĖ, DEWOLFE REAL ESTATE, 677 Worcester Rd., Natick, MA 01760, gali aptarnauti jūsų visus nekilnojamo turto poreikius. DeWolfe firma specializuojasi namų pardavimu, paskolų gavimu, persikraustymu ir draudimu. Suteikiama paslauga perkant arba parduodant namus. Skambinkite (718) 446-9743 palikite žinutę arba į jstaiga (508) 655-0680, (508) 523-9058.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAM I NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
-TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA-
-GAUSI PARODŲ SALĖ-

†
KVEČAS
JONAS
1933+1976

Namų remontai

Kai sušyla oras, ateina pavasaris ir vasara, prasideda namų statybos ir taip pat namų remontai-pagerinimai. Paprastai to staigiai nenusprendžiame. Mes ilgai galvojame, svarstome, planuojame, kaip geriau, gražiau ir pigiau remontuoti savo namus. Bet prieš pradėdant remontus, patartina pagalvoti apie žinovų teikiamus patarimus:

1. Sužinokite, kokie yra jūsų gyvenamosios vietos reikalavimai (zoning requirements). Pradedant bet kokį remontą, sužinokite vietos reikalavimus, kurių leidimų reikia, ar visi reikalaujami mokesčiai yra užmokėti. Remonto-darbo leidimas (permit) turi būti pakabintas darbo vietoje prieš darbui prasidedant. Būkite atsargūs su statybininkais, kontraktorais, kurie pataria nekreipti dėmesio į leidimo gavimo procedūrą, nes ji apsaugo nuo netinkamų kontraktorių prastai atliekamo darbo.

2. Pasitikrinkite finansus. Nors tai atrodo suprantama, bet kai kurie namų savininkai nori greitai pradėti darbą, todėl nelaukia paskolos patvirtinimo ar algos pakėlimo. Pagalvokite, jei negausite paskolos arba algos pakėlimo iš darbdavio, vi-

sas pradėtas darbas gali sustoti. Yra gerai, kaip pataria specialistai, turėti 10-25 proc. daugiau virš numatytos išleisti sumos, kad galėtumėte apmokėti netikėtas išlaidas.

3. Padarykite planą, kad nustatytų laiką būtų atlikta dalis remonto ir tada einama toliau. Pakalbėkite su kontraktoriumi apie projekto detales ir kada kas bus padaryta. Patvirtinkite statybos ar remonto pradžią. Pasietaurkite, kaip reikalinga remontui medžiaga bus pristatoma ir kas ją priims - kas už ją pasirašys. Žinokite, kad asmuo, kuris pasirašo už pristatytas medžiagas, yra atsakingas už jas. Jei jūs pats norite pasirašyti ir priimti medžiagas ir taip pasiimti atsakomybę, susitarkite dėl medžiagų pristatymo datos, valandos, prižiūrėkite, ar tai medžiagos, kurių jums reikėjo, ar nėra apsirikimų, ar medžiagos nesugadintos. Jei jūsų remonto darbai dideli, susitarkite taip, kad prie remonto vietos būtų pastatyta didelė vežiojama šiukšlių dėžė (garbage dumpster). Dauguma statybos departamentų to reikalauja, nes reguliariai šiukšliavežiai negali išvežti statybinių medžiagų atliekų.

4. Pasitikrinkite apdraudą.

Paprastai kontraktoriaus turi turėti apdraudą visiems žmonėms, dirbantiems prie statybos ar remonto. Pasiklauskite, ką kontraktoriaus apdrauda padengia. Pasietaurkite apdraudos agento, ar jums nurodyta suma yra pakankama bet kokiam galimam sužeidimui, vagystei ar pan. Jei kontraktoriaus apdrauda yra nepakankama, jums gali tekti atsakyti, tai yra jūsų namų draudai, už įvykusias nelaimes.

5. Aptarkite remontą su šeima, kiek ilgai darbas truks ir kaip tai pakeis jūsų šeimos gyvenimą. Apsvarstykite, kur teks valgyti, prausti ir gyventi vykstant remontui.

6. Patikrinkite, ar medžiaga yra užsakyti ir ar galima ją gauti. Juk nenorėtumėte išplėsti grindų pirma, nebūdamas tikras, kad norimos plytelės, lentelės, kilimai joms pakeisti bus pristatyti laiku.

7. Būkite geras kaimynas. Praneškite artimiems kaimynams, kurie turės girdėti statybos triukšmą, padidėjusį judėjimą ir kitus nepatogumus. Tai yra ypač svarbu, jei darbininkams reikės vaikščioti per kurio nors kaimyno žolę ar taką. Gali būti gerai gauti raštišką sutikimą iš artimųjų kaimynų. Sutvarkant reikalus draugiškai pačioje pradžioje, išvengsite nemalonumų, kai kaimynas bursis ant jūsų kontraktoriaus, ar net

pašauks policiją. Praneškite kaimynams, kiek statybos ar remonto užtruks, kad jie suprastų, jog remontas vyks, ar jiems patinka, ar ne, tikėtis, kad jie nebus priešiški.

8. Pagalvokite apie vaikų saugumą. Žiūrėkite, kad maži vaikai, šuniukai ir katytės nesimaišytų darbininkams po kojų. Remonto ar statybos vieta nėra žaidimų aikštelė. Vaikai neturėtų maišytis remonto vietoje ir juos reikėtų išpėti apie remonto ar statybos medžiagų bei įrankių pavojingumą. Apie tai turėtumėte pasikalbėti su kontraktorium ir užsitikrinti, kad visos statybos medžiagos, įrankiai ir pavojingi dalykai būtų sudėti saugioje vietoje, kai baigiasi dienos darbas.

9. Pasitikrinkite statybos ar remonto eigą. Periodiškai pasikalbėkite su kontraktoriumi apie statybos progresą. Nors tai labiau svarbu dideliems projektams, bet tai tinka ir mažesniems darbams, kurie gali būti atlikti per keletą dienų.

Darant remontus, reikia viską gerai apgalvoti, kad paskui, užuot džiaugusis gražiais namais, nereikėtų mokėti įvairių baudų ar turėti kitokių nemalonumų.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba
Parengė: B. Jasaitienė ir Aldona Šmulskšienė
Naudotasi įvairia spauda

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Jurgis Gimbutas

(1918-2001)

Šitie atsiminimai skamba kaip deimantinės sukakties 1993-ųjų metų pagerbimo pakartojimas, kuriame dalyvavo pats jubilatas. Tada (kaip ir dabar) jubilatą sveikino kun. Valkavičius, programą pravedė Julius Špakevičius, kalbėjo Antanas Girnius, Jeronimas Dabrila, Saulė Šatienė, Stasys Goštautas, sveikino dr. Juozas Kriaučiūnas, Gintaras Čepas ir Aidis Kupčinskas. Trūksta a.a. Kazio Daugėlos ir a.a. Kosto Nenorto... Dabar, lygiai mėnesį ir vieną dieną po dr. Gimbuta mirties, gausus būrelis draugų ir pažįstamų susirinko Norwodo bažnyčioje pasimelsti už jo sielą. Kun. Vincas Valkavičius paaukojo šv. Mišias, dr. Vytenis Vasiliūnas palydėjo su vargonais. Po mišių parapijos salėje kun. Valkavičius aptarė Jurgį, kaip savo parapijoną, daug gero padariusį Lietuvos kultūrai, Jeronimas Dabrila, su Jurgiu sykiu baigęs VDU, pasidalino jaunystės prisiminimais, džiaugėsi kolegos atsiekimais, aukštomis profesinėmis parei-

gomis JAV, inž. Jonas Vasys plačiau perbėgo jo pasiekimus statybos inžinerijoje, įvykdytus stambius statybų projektus, pasiekta partnerystė. Skautijos vardu kalbėjo v. s. fil. Laima Kiliulienė. Jo viso amžiaus bendravimas su skautais, aukštos pareigos vadovybėje, 20 metų veikla Skautybės ir Vydūno fonduose. Iš Putnamo atvykęs Juozas Rygelis prisiminė Jurgio dalyvavimą ALKA (Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas) veikloje. Ten jis buvo ilgametis direktorius, padovanojęs ALKAI didelę dalį savojo archyvo, apie kultūrinį palikimą kalbėjo Stasys Goštautas (žr. žemiau).

Pagaliau trumpai Tėvelį prisiminė į paminėjimą iš Kalifornijos atskridusi velionio dukterė dr. Živilė Gimbutaitė. Dalyvavo apie 60 asmenų. Inž. Viktoras Kubilius padėjo surinkti aukas ALKAI. Putnamo seselėms ir Bostono Gyvulių globos draugijai suaukota 525 dol. Mūsų ponių dėka svečiai buvo pavaišinti kavute ir pyragais.

Žodžiai, pasakyti
per a.a. Dr. Jurgio Gimbuta prisiminimo vakarą
2001 m. birželio 22 d. Šv. Jurgio Bažnyčioje, Norwood, MA

Dr. Jurgis Gimbutas mirė š. m. gegužės 21 d. Per savo ilgą gyvenimą jis užsitarnavo savo draugų pripažinimą kaip nuoseklus mokslininkas ir šviesus lituanistas. Pareigingas, metodiškas, visados pozityvus, orus, tai buvo tikras bajoras, titulo vengė net juokais, bet jo archyvuose buvo atrastas Gimbutų geneologinis medis. Jam tikrai tinka Maironio posmas - ak, tas Maironis, negalim apsieiti be jo ten kur liūdna, kur linksma, kur meilė ir kur vargas, kur šventa ir kur kūrybinga, vis Maironis. Štai jo eilės iš Raseinių Magdės (1926 metų laidos):

Tuomet buvę: Radvilos,
Sapiega,
Goštautai (Gimbutai) (jie
kapuos šandie miega,
Bet dvasia jų nemirs
niekados).
Tai tikrai buvo ponai iš ponų,
Iš šviesių kunigaikščių/
valdomų,
Iš kilmės Gedimino augštos.

Jurgiui tinka ši eilutė "tai
tikrai buvo ponai iš ponų".
Mėgo ir ieškojo prasmingos
kalbos, vengė bet kokios užuo-
minos ir asmeniškumų. Jį ger-

biau kaip patarėją, visą gyvenimą jis mane vedė už rankos ir taikliai, sakyčiau diplomatiškai, rodė kelią. Tai Cicerono *De senectute* ("Apie senatvę") taiklus idealas, tai *spiritus movens* visų savo jaunusių bendrakeivių. Jis norėjo būti jaunųjų kelrodis, gal už tai taip gyvai visą gyvenimą buvo įsi-jungęs į skautus.

Prieš padedant jo vardą amžinuose kapinyuose, reikia pažtiūrėti, kokia vieta jam priklauso lietuvių kultūros istorijoje. Jį prisiminsim ne tik kaip bostoniškės *Lietuvių Enciklopedijos* redaktorių ir nenuilstamą bendradarbį, kaip monografijos apie prof. Steponą Kolupailą ir Joną Šimoliūną autorių, kaip nenuilstamą Lituanistikos instituto darbuotoją ir ilgametį pirmininką, bet kaip architektūros istorijos gelbėtoją.

Kai kariai siaubė Lietuvą ir nauja ideologija bandė sunaikinti viską kas lietuviška, Jurgis rūpinosi kaimo architektūra ir visas jo mokslinis palikimas susikaupė jo viso gyvenimo disertacijoje *Lietuvių kaimo trobėsių stogai*. Užtenka palyginti jo daktarato darbą ir jo (nukelta į 4 psl.)

**Užsitęsusi Lietuvos neviltis**

Šiandien keturi penktadaliai lietuvių tautos jaučiasi apgauti. Į Atgimimą Lietuva atėjo būdama sukaustyta dvasiškai, tačiau žmonių triūsų sukurta materialinė gerovė tiems laikams buvo pakankama. Tada, Atgimimo pradžioje niekam į galvą neatėjo mintis, kad pereinamasis laikotarpis užsitęs taip ilgai, o permainos žmonių

psichologijoje ir liaudies ūkyje bus tokios baisios ir tragiškos.

Savaime aišku, kad atbulinė data įvertinti sveiku protu sunkiai suvokiamas padarytas klaidas nėra sunku ir tai būtų galima nurašyti kaip buvusių tautos vedlių nepakankamą artimiausios ateities numatymą.

Šiandien lietuviai su pavydu žvelgia į Vengriją, Čekiją, pagaliau Estiją, kur laiku buvo duotas reikiamas atkirtis griauančioms jėgoms ir buvo apsieita su mažiausiais sukurto pažangių ekonominių ir dvasinių sanklodų nuostoliais. Lietuva bren-da per gilų ekonominį purvyną. Iš šalies stebint dabartinio tautos elito pastangas ir veiklą, susidaro įspūdis, kad ir toliau einama ne netiesos ir negerovių įvardijimo ir šalinimo, o pažadų bei trumpalaikių, netoliaregiškų sprendimų keliu. Per visą pereinanąjį laikotarpį nuo visuomenės kruopščiai slepiama tikroji šiandienos ekonominė situacija bei artimiausia perspektyva.

Primityvusis konfidencialumas, kuriuo vadovaujasi ir remiasi daugumos dabartinių Lietuvos biurokratinių institucijų ir istaigų veikla, yra užvaldęs visas gyvenimo sritis, ir tai leidžia tarptietiesai, melui, savanaudiškumui bei korupcijai, o mitas apie atvirą visuomenę ir jos gyvenimo procesų skaidrumą yra išnykęs tarsi dykumų mirazas.

Lietuvos kaimas merdi sukaustytas apatijos ir neveiklumo. Del buvusių respublikos vadovų nemokšiškos ir neišvalgios politikos šiandien smunka didžioji dalis miestų ir miestelių, o nusivylę žmonės nemato realios perspektyvos gyvenimo pagerėjimui artimiausioje ateityje.

Skaidu žvelgti į sukurtus merdinčius valdininkijos bastionus, matant valdžios abejingumą. Lietuvos ekonomika jau daug metų niekaip neranda jėgų išsivaduoti iš ją apėmusios visuotinės depresijos. Savaime aišku, būtinos radikalios ir esminės permainos padėčiai iš esmės taisyti.

Šiandien Lietuvos ūkio valdymo sistema stovi kryžkelėje. Kur ji pasuks, priklausys nuo sprendimų, kurie bus daromi. Dabar vyraujantys grupiniai partiniai interesai, užvaldę didžiąją respublikos ekonominės veiklos dalį, privalo pasitraukti. Priešingu atveju, mūsų laukia Trečiojo pasaulio tautų likimas, kur žmogaus teisių pažeidimas tapo kasdieniu reiškiniu



Pirmoje eilėje (iš k. į deš.) sėdi: A. Santvarienė, Ž. Gimbutaitė, J. Dabrila, kun. V. Valkavičius, kun. R. Krasauskas, S. Subatienė; paskutinėje eilėje ketvirtas iš kairės straipsnio autorius S. Goštautas M. Kulbio (AP, Lietuvos Rytas) nuotr.

Skiriama JULIJONUI BŪTĖNUI

5

(pradžia nr. 25)

Vienu tokiu kontaktu ir man teko pasinaudoti.

1943 metais Vasario 16 d. teko švęsti Vaičaičio gatvėje, berods dainininko Antano Sodeikos name, pas P. Grajauską, buvusį bankininką, o vokiečių laikais aukštas pareigas ėjusį Kauno "Maiste". Ten sutikau Aldoną Grajauskaite, kolegę šatrijietę iš prieškarinių laikų. Ji nusiskundė, kad neturinti jokio ryšio su savo simpatija poetu Jonu Aleksandriškiu, per karą įsitrigusiu Prancūzijoje, Grenoblyje. Su manimi pas Grajauskus buvo ir Jonas Virbickas, vienas iš legalios "Į laisvę", o vėliau "Ateities" redaktorių. Kadangi nuo 1942 metų rudens visa Prancūzija vokiečių buvo okupuota, tai iš Berlyno paštas pasiekdavo ir Grenoblį. Pasitarę su Virbicku apie Grajauskaitės bėdą, nutarėme surizikuoti. Paprašėme Aldoną tuojau pat parašyti laiškutį Jonui ir man atiduoti. Sprendžiant iš dr. Jono Griniaus studijos apie Aistį, Aldonos, būsimosios žmonos, laiškutis pasiekė Aleksandriškį Grenoblyje.

Per Joną Virbicką kartais gaudavau iškarpų iš neutralių šalių laikraščių, kuriuose būdavo giliai analizuojami karo eigos lūžiai arba minimas Pabaltijys. Tuos laikraščius Julijonas nukniaukdavo Berlyno užsienio korespondentų spaudos klube, kuriam priklausė kaip "Ateities" korespondentas.

6. Julijono per Sofijos vardines nesulaukėme

Kartą mano ir J. Būteno keliai buvo ir tiesiogiai susikryžia: buvome du kandidatai į Vietinės rinktinės Kauno mieste karo komendantą adjutantus. Tai buvo 1944 metų Velykų savaitės nuo

švenčių ligi Atvelykio metu. Karo komendantas, senyvas pulkininkas, kurio pavardės neprisimenu, į savo adjutantus iš mudviejų pasirinko J. Būteną. Aš atitekau generolui Talat-Kelpšai, kuriam buvo pavesta organizuoti gaisrininkus.

Kaip žinome, Vietinė rinktinė buvo likviduota 1944 m. gegužės 15 d. Vietinės rinktinės štabas ir jos Kauno miesto komendantūra buvo įsikūrusios prieškarinės Lietuvos Valstybės kontrolės pastate Putvinskio gatvėje, prie Karo muziejaus (dabar vietoje nugriauto prieškarinio dviaukščio pastato stovi Lietuvos miestų projektavimo instituto Kauno filialo rūmai). 1944 m. gegužės 15 d. pavakare pastatas vokiečių buvo apsuptas ir visi štabo bei komendantūros karininkai areštuoti, tarp jų ir J. Būtenas.

Tą datą ir tikslų laiką gerai prisimenu todėl, kad tą dieną pas mane, Žemaičių gatvės 21 name, buvo pradėtos švęsti Sofijos vardines. Žmona Sofija, buvusi prie vokiečių Kauno universitete atkurto Humanitarinių mokslų fakulteto studentė žurnaliste, o uždarius Universitetą - Centrinės bibliotekos sekretorė, į savo vardines nutarė pakviesti savo buvusius dėstytojus. Svečiai pradėjo rinktis apie 4 val. po pietų. Jau buvo atėjęs Antanas Maceina, Zenonas Ivinskis, Jonas Grinius, pora Sofijos draugių, šaunių studentėlių, įdiržusiam viengungui Julijonui pagundyti. Pasigirdo skambutis. Studentės sujudo: užpulsim lektorių J. Būteną už pavėlavimą - kariškiai neturi teisės vėluoti. Prieškambaryje užtrukau ilgėliau, negu reikalinga svečius sutikti. Grįžau vienas. Visi į mane klausiamai sužiuro. Paaiškinau, kad vokiečiai areštavo Vietinės rinktinės štabo ir komendantūros karininkus ir kažkur išvežė. Mieste ramu. Žinoma, vaišės ilgai neužsitęsė. Labiausiai dėl to apgailėstavo studentės.

7. Kada 1941 m. J. Būtenas grįžo į Kauną

Atrodo, kad viską prašiau apie savo pažintį ir asmeninius santykius su Julijonu Būtenu. Belieka atsakyti į konkrečius laiško klausimus arba bent kai ką paaiškinti.

8. Sukilėlių dienraščio "Į laisvę" pirmoji savaitė

Sukilėlių dienraštis "Į laisvę" išėjo trečią karo dieną, antradienį (birželio 24 d.). Atspausdintas "Žaibo" spaustuviėje, kur ligi sovietų (nukelta į 4 psl.)



■ Kitas G-8 vadovų susitikimas bus mažesnio masto - pareiškė Didžiojo aštuoneto vadovai, pasibaigus Genujos viršūnių susitikimui, kurio metu žuvo vienas protestuotojas prieš globalizaciją ir buvo sužeista šimtai žmonių. Kitų metų viršūnių susitikimas bus nedidelis renginys, kuris įvyks Kanados Albertos provincijos kalnų kurorte. Visos Didžiojo aštuoneto šalys sutarė vėl laikytis neoficialaus pirmųjų, praėjusio amžiaus 8-ajame dešimtmetyje vykusių, viršūnių susitikimų stiliaus. Tačiau kartu jos išreiškė ryžtą, nors ir mažesnius, G-8 viršūnių susitikimus tęsti. Liepos 21 d. Genujoje įvykusioje eitynėse dalyvavo daugiau kaip 150,000 žmonių - tai didžiausia iki šiol įvykusi protesto prieš globalizaciją demonstracija.

■ Rusija ir JAV netrukus pradės konsultacijas dėl ginklų. Jose vienu metu bus aptarti tiek puolamųjų, tiek gynybos sistemų klausimai, sakoma bendrame pareiškime, kuris paskelbtas po liepos 22 d. Genujoje įvykusio V. Putino ir G. W. Bush susitikimo. "Šie du klausimai (puolamųjų ir gynybinių ginklų) turėtų būti svarstomi kartu", - sakė V. Putin bendroje spaudos konferencijoje su G. W. Bushu.

■ Britanijoje viešėjęs George W. Bush liepos 19 d. atmetė kaltinimus, jog vykdo izoliacionistinę politiką, tačiau tvirtai laikėsi savo pozicijų dėl pasaulinio atsilimo bei priešraketinės gynybos. Prezidentas atkakliai gynė savo sprendimą nepasirašyti 1997 m. Kioto susitarimo sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir savo planus sukurti priešraketinį skydą, kuris padarytų galą pagrindinei šaltojo karo laikų ginklų kontrolės susitarimui - 1972 metų Priešraketinės gynybos sutarčiai su Maskva.

■ Grozne liepos 23 d. naktį nukautas vienas žinomų čečėnų kovotojų formuocių lauko vadų Magomed Cagarajev. Tokius išankstinius duomenis liepos 23 d. pranešė Jungtinės federalinių pajėgų grupuotės Šiaurės Kaukaze štabo pareigūnai.

Aplankyti Pensylvanijos JAV Senatoriai

Š. m. birželio 28 d. NATO plėtros ir Lietuvos pakvietimo į NATO sudėtį tikslais Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos Vyčių atstovai lankėsi Pensylvanijos valstijos JAV senatorių Rick Santorum ir Arlen Specter įstaigose Washington, DC. De-

legaciją sudarė Philadelphiaios apylinkėse gyvenantys LB Krašto valdybos nariai: Algimantas Gečys, Teresė Gečienė Rimantas Stirbys ir centrinėje Pensylvanijoje (angliakasių rajone prie Pottsville) gyvenantys Lietuvos Vyčių 144 ku-

pos atstovai Joseph Martunas ir Michael Yanavich. Buvo bandyta kviesti į delegaciją įsijungti atstovus iš Pittsburgo srities, bet dėl didelių nuotolių nepavyko. Prie delegacijos prisidėjo JAV LB Visuomeninių (nukelta į 6 psl.)



Š. m. birželio 27 d., siekiant paramos Lietuvos priėmimui į NATO, Pensylvanijos lietuvių delegacija JAV sen. Arlen Specter įstaigoje Washington, DC, (iš k. į deš.): Rimantas Stirbys, Algimantas Gečys, senatoriaus patarėja Karin Rogers, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Algis J. Rimas, Teresė Gečienė, Lietuvos Vyčių atstovai Joseph Martunas ir Michael Yanavich

Jurgis Gimbutas (1918-2001)

(atkelta iš 3 psl.)

paskutinę knygą *Lietuvos kaimo trobesių puošmenys*, kad įvertintume jo įnašą į mūsų architektūros istoriją.

Per antros Nepriklausomybės įkūrimą, Jurgis su Antanu Girniu daug rūpesčio ir darbo įdėjo siekdami surinkti tūkstantį naujų laikraščių ir žurnalų, pasirodžiusių Lietuvoje, ir pateikė juos *Library of Congress*, kur ir po šimto metų jie liudys to momento svarbą. Nemažiau svarbi yra Jurgio fotografinė biografija ir ir keturi tomai

dienoraščių arba atsiminimų. Tai archyvinė medžiaga labai kruopščiai surinkta, sunumeruotas, identifiukuotas kiekvienas Bostono išeivijos istorijos asmuo ir įvykis. Viskas tuo tarpu bus saugoma ALKAoj.

Jurgį reikia vertinti ne kaip rašytoją, bet kaip mokslininką. Kaip mano draugas a.a. Vytautas Izbičkas sakydavo, "jūs, literatai švaistotės žodžiais, mes, inžinieriai, kiekvienam žodžiui atiduodam pagarbą ir ieškom jo prasmės" - Jurgis nešvaistė žo-

džio, jam žodis turėjo savo tvarką, savo tikslumą ir žodžio įprasminimą. Dar į gyvenimo galą jis mėgdavo nueiti į teatrą, į koncertą ir paskaityti kūrybinę knygą. Skaitydavo literatūros klasikų, anglų ir prancūzų, skambindavo man - kur, kokiam skyriuje yra ir kaip ten vystosi charakteriai... ir veiksmas. Dailinavosi išpūdziais. Tai vis Jurgio gyvenimo prasmės ieškojimas. Gyventi kiekviena diena ir ką nors naujo išmokyti ir pergyventi bei pamatyti naują šviesą.

Stasys Goštautas
Bostonas, 2001. VII.12

JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje

(pradžia nr. 26)

Lietuvos Respublikos Seimo - JAV LB Tarybos atstovų komisijos posėdžiai

Komisijos posėdžiai įvyko Vilniuje š.m. birželio 4-8 d. JAV LB atstovai: pirm. L. Rugienienė, V. Vidugiris, G. Leškys, D. Puškorienė ir V. Maciūnas,

kaip pirmasis kandidatas, pakeitęs dėl pareigų Krašto valdyboje ir šeimininių išpaieigimų pasitraukusią T. Gečienę. Posėdžiuose taip pat dalyvavo JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. R. Narušienė, kuriai JAV LB Tarybos atstovai komisijoje yra pavaldūs. Iš Krašto valdybos ko-

misijos posėdžiuose dalyvavo ir mokslo reikalais klausimus referavo vicepirm. dr. Stasys Bačkaitis. Kai kurie LB atstovai atvyko anksčiau stebėti gegužės pabaigoje Vilniuje vykusią NATO valstybių asamblėją.

Komisijos posėdžiuose daug laiko ir dėmesio buvo skirta Lietuvos pilietybės išlaikymo klausimui. Ruošiantis šio svarbaus klausimo svarstymui komisijoje, vicepirm. D. Badarėnės pavidimu, jos atstovė Daiva

esanočio sukilimo štabo narių buvome patėmyti. Nuspręsta mumis, kaip patikimais prieškariniais studentų veikėjais ir leidybos specialistais, sukilimo metu pasinaudoti. Vis dėlto mobilizacija neįvyko, nes vos per radiją išgirdome apie prasidėjusį sukilimą, patys per Ažuolyną ir Vytauto parką nudrožėme į miestą. Prie Iguolos bažnyčios išsiskyre. Aš, kaip atsargos karininkas, likau vietoje organizuoti sukilėlių būrio, o Virbičkas su Grincevičiumi pasuko Donelaičio gatve į Karo muziejus pusę. Virbičkas netrukus atsidūrė "Žaibo" spaustuviėje, o mane pats sukilimo vadas Leonas Prapuolenis susirado vietoje ir pasikvietė į radiofoną žinių redaguoti.

"Žaibo" spaustuviės name rinkosi ir sukilimo sudaryta Laikinoji Vyriausybė su pačiu Juozu Ambrazevičiumi. Vyriausybei posėdžiaujant ir gimė sukilėlių dienraštis "Į laisvę", kurio pirmąjį numerį techniškai suredaguoti teko Jonui Virbickui. Kad Vyriausybė "Žaibe" išbuvo visą naktį, rodo ir toks faktas.

Vos išaušus antradienio rytui Leonui Prapuoleniui pasiuntinys iš "Žaibo" atnešė ant paprasto popieriaus lapo ranka parašytą Laikinosios Vyriausybės nutarimą, kurį per rytmečio žinių laidą reikėjo paskelbti. Nutarimo turinys: visoje Lietuvoje atkurama prieš 1940 m. birželio 15 dieną veikusi krašto administracija. Visi buvę jos nariai privalo sugrįžti į buvusias darbo vietas ir pildyti senąsias pareigas. Prapuoleniui paaiškinau, kad Laikinosios Vyriausybės nutarimas tikras: parašytas paties J. Ambrazevičiaus ranka, o parašas "Kietis" yra J. Ambrazevičiaus literatūrinis slapyvardis, kuriuo pasirašinėjo literatūrinius straipsnius seimų laikų oficioze "Lietuva", dar studijuodamas literatūrą Kauno universitete. Vyriausybė tik trečiadienio rytą galutinai persikėlė iš "Žaibo" į Ligonių kasų rūmus priešais Valstybės teatrą (dabar ten Kauno merija).

Trečiadienio rytą (birželio 25 d.) į radiofoną nebevykau, nes eterį pradėjo kontroliuoti paryčių į Kauną įžygiavę vokiečių

Naujos garbės narės

Lietuvos Vyčių organizacijos 88-sis metinis suvažiavimas- seimas įvyks š.m. rugpjūčio 2-5 d. *Grosvenor Resort viešbutyje, Orlando, Florida*. Suvažiavimą globo Centro valdyba, kuriai pirmininkauja Robert A. Martin, Jr.

Seimo bankete, vyksiančiame šeštadienį, rugpjūčio 4 d. vakare, Grovenor Resort viešbučio saleje, už nuopelnus Lietuvai ir Lietuvos Vyčių organizacijai į garbės narius bus pakeltos veiklios vytytės - **Elsie Kosminsky** ir **Rita Sussko**.

144 kuopa, Anthracite ir Gintaro rajono nariai pasiūlė Elsie Kosminsky pakelti į garbės narius. 1977 m. E. Kosminsky įstojo į Lietuvos Vyčių organizaciją, kur ji buvo ir yra aktyvi vytytė.

E. Kosminsky kelis kartus buvo išrinkta Centro valdybos pirmojo, antrojo ir trečiojo pirmininko pavaduotoja. 1982 m., kai ji buvo trečioji vicepirmininkė, šešios kuopos buvo organizuotos bei atnaujintos, ir narių skaičius didėjo. E. Kosminsky daug prisidėjo prie naujos 156 Shamokin, PA, kuopos organizavimo. Ši kuopa dabar priklauso Gintaro apygardai. E. Kosminsky buvo išrinkta Centro valdybos Ritualų komiteto pirmininke vienam terminui ir dabartiniu laiku yra komiteto narė.

E. Kosminsky buvo išrinkta Gintaro apygardos pirmininke trejiems metams. Ji irgi buvo išrinkta pirmąja vicepirmininke. Kai E. Kosminsky dalyvavo Lietuvių dienos komiteto rušimams Capital Mall, Harrisburg, PA, buvo suorganizuota nauja 146 kuopa, Harrisburg, PA.

Savo 144 kuopoj Elsie Kosminsky buvo išrinkta pirmininke, vicepirmininke ir išdo patikėtine. Šiuo metu ji yra kuopos finansų sekretorė. Elsie tarnavo įvairiuose komitetuose. Ji suorganizavo daug kultūrinių ir politinių kelionių į Baltimore, Chicago, Torontą, New Yorką, Brooklyną ir Washingtoną. 1984 m. E. Kosminsky ko-pirmininkavo ekskursijai į Romą pažymėti šv. Kazimiero 500 me-

tų mirties sukaktį. Elsie dalyvauja ir remia kuopos humanitarinius projektus - padeda siųsti rūbus, knygas, medikamentus Lietuvon.

E. Kosminsky yra aktyvi Mergelės Marijos Apreiškimo ir Šv. Onos bažnyčių parapijietė. Gieda chore ir talkininkauja įvairiems renginiams.

29 kuopa Newark, NJ ir vidurio Atlanto rajonas pasiūlė Ritą Sussko suteikti garbės narystę ne tik už jos veiklą Vyčių organizacijai, bet ir jos įnašą Šv. Trejybės parapijos gyvavimui.

R. Sussko buvo išrinkta Vyčių organizacijos Centro valdybos finansų sekretore, pirminkavo Mandatų komitetui ir šiuo metu yra Biudžeto komiteto narė.

R. Sussko buvo išrinkta Vidurio Atlanto apygardos Ritualų, Mandatų, Nominacijų ir Rezoliucijų komitetams.

R. Sussko priklauso 29 kuopai jau 22 metus, 18 metų ji finansų sekretorė. Paskutiniuosius trejus metus, R. Sussko yra kuopos "Vyties" žurnalo korespondentė. Ji pirmininkavo komitetuose, kurie surengė Šv. Kazimiero šventę, metines vakarienes-šokus ir apygardos suvažiavimus.

Savo parapijoje R. Sussko suorganizuoja lietuviškus skaitinius ir giesmes. Organizuoja ir talkininkauja įvairiems parapijos tarybos sekretorė.

R. Sussko sekretoriavo New Jersey komitetui švenčiant 600 metų Krikščionybės šventę, kuri buvo švenčiama Šventos Širdies katedroje Newark, NJ. Kelis kartus keliavo į Washingtoną dalyvauti demonstracijose dėl Lietuvos išlaisvinimo iš sovietų, atstovaudama lietuvių dalyvavimą New Jersey etniniame festivalyje.

Džiaugiamės Elsie Kosminsky ir Ritos Sussko ilgamete veikla, didžiuojamės jų pasiekimais. Jos tikrai vertos Lietuvos Vyčių garbės narystės ir mūsų visų pagarbos.

Regina Juškaitė-Švobienė

Guzelytė-Švabienė lankėsi Lietuvoje, kur, tarpininkaujant Lietuvių Grįžimo į Tėvynę centro vedėjui Ž. Beliauskui, dvigubos pilietybės klausimu buvo kalbėtasi su Seimo nariais bei valdžios pareigūnais.

Seimo LB komisijos atstovai Lietuvos vyriausybei įteikė "3-čios bangos" Amerikos lietuvių peticiją su 1400 parašų, kuria

prašoma suteikti jiems galimybę priėmus kitos valstybės pilietybę kartu išlaikyti Lietuvos pilietybę.

Tenka pakartotinai pastebėti, kad JAV LB nefinansuoja Seimo - JAV LB Tarybos komisijos veiklos. Atstovai į Lietuvą vyksta savo lėšomis.

(bus daugiau)
T. Gečienė

Skiriama JULIJONUI BŪTĖNUI

3

(atkelta iš 3 psl.)

pirmosios okupacijos buvo leidžiamas "XX amžius", o prie sovietų "Tarybų Lietuva". Spaustuviės personalas per pirmuosius okupacijos metus buvo mažai pakitęs nuo "XX amžiaus" laikų. Tik redakciją teko organizuoti iš naujo. Vienu iš pirmųjų redaktorių tapo Jonas Virbičkas, buvęs prieškarinio "Židinio" administratorius, o sovietų laikais - Valstybinės leidyklos redaktorius stilistas.

Pagal P. Narušio knygą "Sukilimas", Jonas Virbičkas "Į laisvę" redakcijos nariu tapo sukilėlių štabo sprendimu. Tam tikra prasme tai buvo atsitiktinumas. Pradžioje veikė du sukilimo štabai: pagrindinis sukilimo štabas Prisikėlimo bažnyčios patalpose, kitas buvo įsikūręs prieš karą pastatytoje Chemijos laboratorijoje Radvilėnų plente, prie Zoologijos sodo (dabar tas pastatas priklauso Kauno Technologijos universitetui). Jau taip sutapo, kad aš prieš pat karą, vykdamas iš Vilniaus į Pasvalį per Kauną, įstrigau Kaune ir apsistojau senajame mūsų bute, kuriame prieš okupaciją gyvenome su būsimo išėivijos rašytoju Česlovu Grincevičiumi. Buvo geras radijo aparatas, tai visą naktį praleisdavome prie radijo. Prie mūsų prisidėjo ir kartais nakvodavo ir Jonas Virbičkas, kuris su būsimoju filosofu Juozu Girniu gyveno Vaižganto gatvėje.

Kadangi namas, kuriame su Č. Grincevičiumi gyvenome prieš sovietų okupaciją ir kuriame tebegyvena Č. Grincevičius, yra Šviesos gatvėje, netoli Šv. Antano bažnyčios, be abejo, netoliese

avangardiniai daliniai. Vokiečiai "Į laisvę" leidimo netrukdė, todėl tapau redakcijos nariu ir J. Virbicko paprašytas nuvykau į Senamiestį ruošti reportažą, kaip ties Santaka per Nemuną keliausi vokiečių amfibijos. Nuo ketvirtadienio ir "Į laisvę" pradėjo cenzūruoti vokiečių Karo lauko komendatūra, kuri įsikūrė Donelaičio gatvėje, priešais Karo muziejų, neseniai pastatytuose Žemės banko rūmuose. Juose prieš karą ketvirtąjį aukštą buvo užėmusi Lietuvos Užsienio reikalų ministerija. Pirmaisiais sovietų okupacijos metais ten buvo įsitaisęs Lietuvos komunistų partijos Centro komitetas. Liepos mėnesio pabaigoje vokiečių Karo lauko komendatūra išsikėlė į Rytus ir jos vietoje įsikūrė Reicho komisaro Rentelno vadovaujamas vokiškasis Civilvelwartungas. Dabar tuos rūmus užima Kauno Technologijos universitetas.

Paruoštą spausdinti "Į laisvę" maketą cenzoriams nešdavo J. Virbičkas. Porą kartų ir man teko lydėti J. Virbicką į Vokiečių komendatūrą ir padėti dėtis su cenzoriais, kurie ryžtingai braukdavo sakinius, kuriuose būdavo žodžiai "nepriklausomybė" ar "Laikinoji Vyriausybė". Neleido spausdinti net ištrauką iš A. Hitlerio knygos "Mein Kampf", kad lietuviai per anksti nesusivoktų, kas jų laukia naciams karą laimėjus. Todėl rašant apie politines aktualijas, teko pereiti prie Ezopo kalbos. Ištraukas iš A. Hitlerio knygos buvo išvertę filosofas Juozas Girmius, kurį su J. Virbicku vadinome pirmuoju antinaciniu agitatoriumi.

Liepos pradžioje kaip oficialus "Į laisvę" korespondentas išvykau į Pasvalį traukiniu per Šiaulius. Pažymėjimą keliauti vokiečių kalba išrašė lietuviškoji Kauno Karo komendatūra. Vokiečių patroliai pagal tokį pažymėjimą netrukdė keliauti prakiniais traukiniais, nes keliavinį nebuvo. Į Kauną sugrįžau liepos mėnesio gale. Dėl sugriežtėjusių vokiečių cenzūros įvedus civilinę vokiečių administraciją bei voldemarininkų intrigų, aktyviau "Į laisvę" redakcijoje nebeprisireiškiau.

(bus daugiau)

In memoriam

Likimo žaidėjas

Užpėnai Vilniaus Šiuolaikinio meno centro išleistame nestorame reprodukcijų leidinyje "Kūrybos apžvalga" - it kokiame 70-mečio proga sau pačiam, draugams, kūrybos gerbėjams Vytauto Kalinausko padovanotame asmeniniame suvenyre - jo autorius apie save rašė: "Aš, Vytautas Antanas Kalinauskas, gimiau 1928 m. lapkričio 9 d., penktadienį, 3 val. po pietų, Joniškėlio miestelyje, Šiaurės Lietuvoje. Mano tėvai, norėdami apgauti likimą, krikšto metu užrašė 1929 m. sausio 3 d. kaip mano gimimo dieną."

Bet likimo dar niekas neapgavo. Šis pokštas apgavo nebent tuščiakalbes sibiles, astrologus, gyvenimų ir charakterių būrėjus iš horoskopų - niekas iš jų netikrame "oziaragyje" neįžiūrėjo "skorpiono" ir nesuabejojo fiktyvia oficialiaja dailininko gimimo data, kuri tokia visur ir buvo rašoma per visą jo gyvenimą. Net praėjusią savaitę Vilniaus šv. Jonų bažnyčioje ties durimis į gedulingą koplyčią, kurion rinkosi žmonės atsisveikinti su amžinybės išeinančiu dailininku...

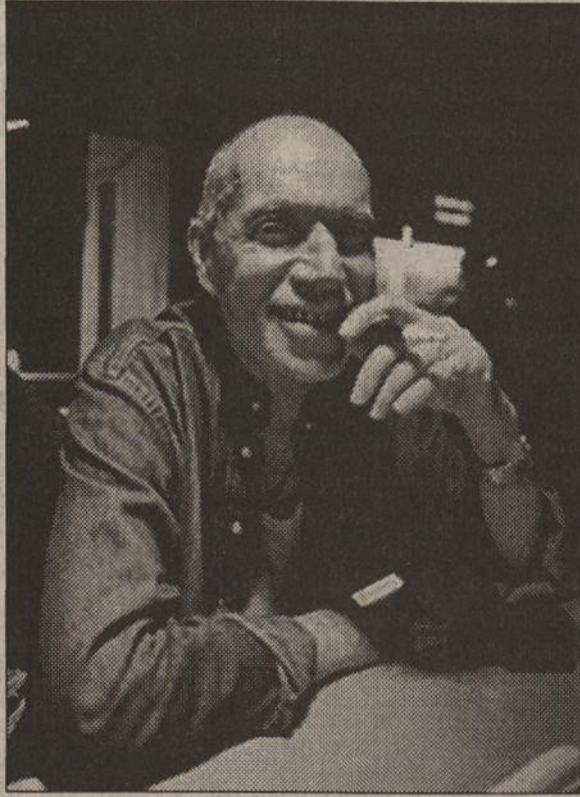
Du gimtadieniai - du gyvenimai ir buvo jo likimas. Dvi laumės stovėjo prie lošio, viena dovaną sėkmę, garbę, populiarumą, kūrybos vaisių gausą ir asmens žavesį, kita - rūpesčius, graužatį, nerimą ir dar - mokėjimą dėtis, jog visada viskas gerai ir klojasi lengvai. Tyčia ar netyčia minėtoje "Kūrybos apžvalgoje" pati pirmoji reprodukcija - tai tapybos paveikslas "Kaukė V" (1968): nuoga figūra besidvejinančiu, vienas kitą užstojančiu melsvu ir juodu kontūru, veidas šmėkšo pro juodą kaukę, krūtinę dengia fatališkos rankos delno atspaudas - palaiminimo ar smūgio ženklas?

Dvi mūzos vedė jį į meno pasaulio labirintus. Abiem jis įrodė patvarią ištikimybę. Tėvo režisieriaus vadovaujamoje Žeimelio mėgėjų teatro trupėje dar vienuolikmetis aktorius vaidino ponvaikį "Tade Blindoje", o septyniadešimties metų jis garbioje sostinės Nacionalinio

teatro scenoje vaidino, žinoma, jau pagyvenusį poną postmoderniame "Roberto Zucco". Tarp šių dviejų aktorystės pradžios ir pabaigos etapų teatro scenoje (gyvenime jis visada buvo truputį aktorius) dar įsiterpė J. Miltinio studijos didžioji teatro

meno ir apskritai meno išminties, kultūros, mąstymo mokykla, metai kiti profesionalaus aktorius duonos Panevėžio teatre. Visa tai nepraėjo veltui ir V. Kalinausko kaip dailininko kūryboje. Pačia tiesiausia prasme jam tai padėjo sėkmingai kurti scenografiją teatrų spektakliams, nors Dailės institutą baigė kaip grafikas. Jis dirbo ne tik "gimtajam" Panevėžio teatrui, kurio sceną jau kada buvo tieksyk išmatavęs ne tik žingsniais, bet ir širdimi: V. Kalinauska kvietėsi kone visų Lietuvos teatrų režisieriai bendradarbiauti stantant įvairiausių žanrų ir stilių dramų, muzikinius spektaklius. Neapsisėjo be jo ir lietuviškas kinas; patys garsiausi V. Žalakevičiaus filmai statyti su V. Kalinausku, J. Vaitkus su juo kūrė ne vieną filmą ir teatro spektaklį: mat jam, kaip ir geram aktoriui, nesunku buvo persikūnyti į kitą epochą, kitą kraštą, kitą jausmų ir nuotaikų gamą.

Kita vertus, V. Kalinausko scenografijos eskizai nėra tik plokštumoje išklotos projekcijos, objektų ir jų išdėstymo pagalbinės schemos, jie meno objektai *in se* - su kūnu, krauju bei siela - ir nesiskiria nuo nors esmingu nuo jo "gynosios", viena natvėje gimstančios ir tik save išreiškančios kūrybos. Savo ruožtu jo tapybos paveikslai (paprastai nedideli, tempera tapyti), grafikos estampai, koliažai, įvairiausi kombinuotom technikom sukurtos kom-



Vytautas Kalinauskas

pozicijos pilnos teatriškų sąlygų, iliuzinės erdvės, spalvos ir šviesos efektų, prasmės paradoksų, potekstų, parabolizmo; pasaulį ir gyvenimą jis mato kaip scenoje vykstantį spektaklį, lyg stebėtų jį iš ložės pro teatrinius žiūronus arba pats mintyse regėtų gyvenimo regyklos režisūrą viziją. V. Kalinauskas nekūrė abstrakčių kompozicijų: juk scenoje veiktas nevyksta be gyvo žmogaus ar bent marionetės. Jo kūriniuose "aktoriai" gali būti išgalvoti gyvi tipai arba tik siluetai, užuominos, neretai įpinamos tikslios citatos iš kiekvienam pažįstamų praeities meno šedevrų, gali susitikti mūsų dienų ir seniai praėjusių šimtmečių žmonės su taiklomis naštos stiliaus, elgsenos charakteristikomis, susimaišyti tolimų vietų vaizdai, kaip puikaus lietuviško "Fausto" leidinio iliustracijose. Pagaliau iš dramiško žaidimų scenos jis ištrūksta ir į grynų poetinių metaforų, simbolių sritį ir atveria

save - lyrinį herojų, savo jausmus, nerimą, meilę; it serenadose daugybėje grafikos lakštų ir ištisų ciklų, tapybinių kompozicijų jis ieško gražiausių, subtiliausių žodžių senajam Vilniui - jo bokštų, rūmų ritmai, intymi skersgatvių, senovinių kiemų vienuma, vilnietiškos tradicijos ir šventės jam buvo ir džiaugsmas, ir meilė, ir skausmas, ir kūrybinio įkvėpimo šaltinis. Ypač ankstesniais metais...

Prieš ketverius metus Vilniaus ŠMC publikos šokiruoti šiaip jau nesistengdavęs Vytautas Kalinauskas sukvietė į savo parodą neparodą, akciją neakciją "Žaidimas su hampelmanais". Tai buvo tikras teatras, nuotaikingas ir originalus monospektaklis su minia natūralaus dydžio kabančių kartoninių žmogų, dekoruotų popartiškais koliažais, kurios, žiūrovų timplėtotos už virvelių, atsiliepia vienodais mechaniniais lėliškais judesiais. Šio kordebaletu viduryje ir jis pats - hampelmanas priklijuotu Kalinausko veidu (vėl likimo leitmotyvas?). Gyvas autorius irgi čia, labai panašus į savo antrininką. Reginys buvo puikus: po truputį visko - šiek tiek autorius pozos, autoironijos, didaktikos, humoro, beveik postmodernistinės išmonės, tačiau estetiškos.

Vytauto Kalinausko kūryboje visada buvo pusiausvyra. Jis ironiškas, nevengia pikantiškų niuansų, būna kandus, bet kartu - romantikas, kartais net sentimentalus. Jis mistifikuojas ir kartu nuoširdus mistikas. Jis mąslus, filosofiškas ir kartais paviršutiniškai rafinuotas. Viena, ko nėra jo kūryboje, - tai cinizmo, bjaurasties, destruktijos, kuria persisunkęs naujasis menas; jo estetinių, etinių vertybių samprata - ko gero, dar XIX amžiaus. Toks jis buvo ne

tik kūryboje, bet ir gyvenime: lankstaus proto, pilnas visokių žinių, gerų ir, kiek menininkui tinka, laisvų manierų bei stiliaus, aristokratas be herbo... Vilnius matė, kaip jis, bėgantis metams ir dešimtmečiams, ilgainiui mainėsi, žilo, santūrėjo, keitė našystą ir stilių, bet nevirto seniu. Net ir nepagydomos ligos pagrauztas laikėsi vyriškai, spyrėsi likimui, neketino iš šio pasaulio nuolankiai išeiti. Praėjusios savaitės pradžioje atėjo į savo bičiulio paryžiečio Ž. Mikšio parodos atidarymą; savaitės pabaigoje jo nebebuvo. Likimas vis dėlto išsivedė...

Žinodamas, kad išeis, iš artimųjų išgavo pažadą kūną sudeginti ir pelenus išbarstyti Baltijos jūroje. Dukart gimęs, ir po mirties panoro likti dviejose erdvėse: žemėje - paveikluose, grafikos darbuose, teatro kronikose, lietuviško kino filmotekoje, gausybėje iliustruotų knygų (kai kurių tituliname puslapyje jo pavardė - šalia Dante's, Goethe's!), bet ne po velėna; visa kita tepasiima jūra.

Algimantas Patašius

* * *

Sudie

Menu Tave savo kambaryje tarp knygų, katinų, kardų. Vasaros vakarais nuo žalių Kauno kalvų stebint saulėlydį, mūsų pokalbių draugų rate, Panevėžio teatrą, Žeimelį, Romainių šilą. Palieki mus, Tauris Hampelmane, ilgai ir negailestingai tapytas likimo virvutėmis. Likai širdyje ir brangiose nuotraukose. Visi mes susitiksime amžinojo Mėno šalyje. Ilsekiš ramybėje.

Tavo draugas
Edmundas Saladžius

Lietuvių menininkai Baltijos šalių projekte Barselonoje

Lietuvių dailininkai Evaldas Jansas, Nomedas ir Gediminas Urbonai bei Eglė Rakauskaitė rodo savo kūrinius tarptautiniame dailės projekte Barselonoje. 2001 metai švedų instituto skelbti kaip Baltijos šalių metai, todėl rengiama nemaža kultūros renginių, kuriuose dalyvauja Estijos, Latvijos ir Lietuvos menininkai kartu su kolegomis iš Švedijos.

Liepos pradžioje įvyko dar vienas panašus renginys - Barselonoje švedų instituto pastangomis atidaryta dailės paroda "Žmogiškas projektas" ("The Human Project"). Par-

dos kuratorius - ne kartą Lietuvoje lankęsis ir šiuolaikinį Baltijos šalių meną gerai pažįstantis Johan Pousette.

Greta latvių Monikos Pormalės ir Ginto Gabrano, estų Eneilės Semper ir Jaano Tomiko bei švedų Palle Torsson ir Charlottes Gyllenhammar savo kūrinius rodo Nomedas ir Gediminas Urbonai, Evaldas Jansas ir Eglė Rakauskaitė.

Nomedas ir Gediminas Urbonai pristato "Transakciją" - projektą, Lietuvoje žinomą iš parodos "Nekaltas gyvenimas".

Evaldas Jansas rodo video darbą "Kūnas-siela". "Atleiskite

man, vyrai ir moterys, ir tu, Mama... Gal esu žiaurus, bet čia Lietuvoje nieko nenoriu daryti", - tai viena iš tekstinių šio kūrinių parafrazių.

Eglė Rakauskaitė eksponuoja videoperformansą trimis monitoriams ir videoprojekcijai - šis kūriny pirmą kartą parodytas menininkų projekte "Butas". Jame iš monitoriaus į monitorių, o vėliau - ir į projekciją šaltai ir dalykiškai žingsniuoją pati menininkė. Tai judėjimas be pradžios ir pabaigos - menininkės išsūkis laikinui ir baigtinui.

NKP

Putinas lietuvių poezijoje - ir Putin Kremliuje

Tas sutapimas iškėlė klausimą, kas atsitiktų, jei kremlinis Putin imtųsi rašyti poeziją. Spausdiname vieną mūsų skaitytojo atsakymą.

* * *

Trupintojėlis

Dzeržinski mano, kokios šviesios naktys!
Ir kas kalnų Kaukazo per aukštumas!
O bombos, bombos! Didelės ir mažos
Taip plieskia, net graudu, Dzeržinski mano.

Išeisiu, sau tariau, ant karo kelio:
Tankistų kelio, tai valia valūžė,
Čečėnijoje šviesiąją naktužė,
Tai tik jaunam deržavines dūmas dūmoti.

Bet kam gi tu, budrus Dzeržinski mano,
Prie karo kelio trupintojėliu rymai?
Ant karo kelio kur kremlinės vėlės,
Vienos per dieną dūsaudamos vaikšto.

Dzeržinski mano, argi mūsų godos
Tave iš nedangaus čionai išprašė,
Ar tavo nuverstos statulos skundas,
Tave iš mūsų žemės išsapanavo?

Priimki gi mane, budrusai Dzeržinski,
Ant karo kelio šiųnakt padūmoti,
O kad juodasai teroristų kraujas
Taip trykšta, net džiugu, Dzeržinski mano.

NAUJOS KNYGOS

Leonardas Gutasas. LAIŠKAI IŠ VIEŠVILĖS. Vilnius: Vaga, 2001. 162 psl.

Tai naujausias žymaus lietuvių dailininko ir rašytojo romanas, parašytas laiškų forma, apipavidalintas paties autoriaus piešinių fragmentais.

Keturiasdešimt laiškų, parašytų senam jaunystės draugui iš psichoneurologinės ligoninės, grasos namų, pasakoja tragišką jauno menininko gyvenimo istoriją.

Liūdna vienintelės meilės atomazga, amžinų vertybių paieškos ir nuolatiniai nusivylimai atveda skaitytoją į negailestingai analizuojamą menininko vidinį pasaulį, kuriame dažnai sunku suprasti - ar tai nepaprastai jautriai ir skaudžiai suvokiama realybė, ar tik ligos įkaitintų smegenų reginiai.

"Dieve, kaip arti nuo regėjimo iki tikrovės - tik vienos geležimi apkalto durys."

Skaitydamas laišką po laiško bandai atsakyti į dar vieną autoriaus keliamą klausimą - negi tik šios geležinės durys gali išplėsti šiandieninį žmogų iš kasdienybės rutinos, iš nesiliaujančio bėgimo laiko rate? "Tą naktį buvau baigiančio griūti Senamiesčio pasakutinis kaminkrėtys, neatskiriamas nuo stogų sėdėju juodas kaip suodžiai ir žiūrėjau į palengva šalančią mėnulio eketę, sakyk, ar dar randi laiko pakelti akis į mėnulį?"

Ir tada nebesupranti, kur yra pats knygos kūrėjas - arčiau laiškų autoriaus ar jų adresato...

Jūratė Dusevičiūtė



Chicagos "Lituanica" sužaidė lygiomis ir užėmė antrąją vietą

Birželio 24 d. buvo sužaistos atidėtos Chicagos ir apylinkių "Metro" futbolo lygos I-osios divizijos pirmenybių rungtynės tarp "Lituanicos" ir "Pegasus" vienuolių. Jos turėjo išsiaiškinti, kas laimės čempionų titulą ir gaus kelialapį į "major" diviziją.

Tolimoje šiaurėje - Libertyville, IL, įvykęs šis reikšmingas susitikimas baigėsi lygiomis 1:1 ir tokia pasekmė nebuvo dėkinga lietuviams, kuriems būtinai reikėjo pergalės. Nežiūrint, kad "Lituanicos" vyrai per abu ratus (rudens ir pavasario) nepatyrė nė vieno pralaimėjimo (tuo tarpu "Pegasus" turėjo vieną), varžovai lentelėje turėjo vienu tašku daugiau, nes mūsiškiai 4 kartus sužaidė lygiomis, tuo tarpu "Pegasus" - 2 kartus.

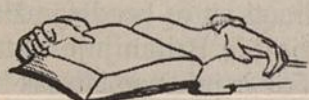
Tačiau, kas liečia patekimą į "major" diviziją, dar yra viena galimybė: liepos 1 d. neutralioje aikštėje "Lituanica" turėjo kovoti su "major" lygos priešpaskutinės 9-sios vietos savininkais - vokiečių "Schwaben" ekipa.

Reikia pasakyti, kad birželio 24 d. lietuvių vienuolikė buvo

arti pergalės. Ir tik nesekmė bei teisėjų klaidos neleido mūsiškiams iškovoti reikalingus 3 taškus. "Turėjome žaisti prieš 12 žaidėjų", - taip šias rungtynes apibūdino lietuvių komandos vadovai, turėdami galvoje teisėjų šališkumą. Lietuvių naudai nebuvo užskaitytas vienas įvartis, dėl gerokai vėliau sušvilptos nuošalės. Be to, teisėjas nedavė mūsiškių naudai 11 metrų baudinio, nors žaidėjas buvo nugriautas baudos aikštelėje, o buvo pasitenkinta tolimesne bauda.

Beje, pirmieji įvartį pasiekė varžovai iš baudos smūgio. Panašus buvo iš išlyginamasis Laimono Bytauto iš tolimesnės baudos pasiūstas įvartis. Aikštės viduryje gerai darbavosi Danas Smulkys, kuris porą kartų gražiai buvo iškišęs kamuolius mūsų puolikams. O gynyme užtikrintai dirbo Gytis Kavaliauskas. Bendrai imant, daugumas "Lituanicos" vyrų stengėsi laimėti, tačiau laimė nebuvo jų pusėje. Aišku labai trūko ir Lietuvoje dabar atostogaujančio Virgio Žuramsko.

E.Šulaitis



A. Landsbergio paskaitos Long Islande

Liepos 27, 12:30 val., East Meadow Library (front of East Meadow Avenue): "Aštuntasis šakymas", žymiojo lenkų režisieriaus K. Kieslowskio fil-

mas apie moralines ir etines problemas šiandieninėje Lenkijoje ir moderniajame pasaulyje - 10 įsakymų šviesoje, įvadas ir diskusijos.

CARITAS

Caritas Lietuvoje veikia nuo 1989 m. įvairių organizacijų ir privačių asmenų paramos dėka. Caritas sprendžia aktualias socialines problemas. Vilniaus arkivyskupijos Caritas dėka yra atidarytos ir išlaikomos šios socialinės įstaigos: VA Caritas Nakvynės namai, VA Motinos ir vaiko globos namai, Dienos centras, Socialinė tarnyba, ligonių tarnyba (vaistinė), Vaikų valgykla, Jungtinių Tautų skyrius, sriubos virtuvė (valgykla) "Betanija". Vilniaus arkivyskupijos Caritas dirba 26 etatiniai darbuotojai bei 130 savanorių.

Visos šios programos 90% yra išlaikomos Vilniaus arkivyskupijos. Kitos lėšos (10%) yra gaunamos iš užsienio remėjų bei Vilniaus savivaldybės. Per 2000 m. VA Caritas Nakvynės namuose suteikta 18,480 nakvynių (kasnak nakvojo 50 žmonių); nakvynės namuose Dievo Meilės Misio-nierių seserų kongregacija (Motinos Teresės) buvo slaugoma 9,150 žmonių (25 žmonės kasdien); Motinos ir vaiko globos namuose - 23 moterys ir 28 vaikai; Dienos centre 60 vaikų ir 20 paauglių; Socialinėje tarnyboje - 45,725 žmonės; Ligoninių tarnyboje - 13,152 žmonės; Vaikų valgykloje - 83 vaikai ir per metus išdalinta

20,580 porcijų; valgykloje "Betanija" - 600 per dieną ir išdalinta 187,200 porcijų.

Apžvelgus Vilniaus arkivyskupijos Caritas ir VA labdaros valgyklos "Betanija" veiklą, 2000 m. buvo aptarnauta 246,917 žmonių. Toks didelis žmonių kiekis parodo, kaip reikšmingai Vilniaus arkivyskupija prisideda prie visuotinio bendruomenės gerbūvio. Kiekvienais metais nuo 1999 m. iki 2001 m. finansavimas iš Vilniaus miesto savivaldybės vis mažėjo. Pagrindinis finansavimo šaltinis išlieka Vilniaus savivaldybė ir kiti remėjai. 1999-2001 metais \$35,000-50,000 JAV dol. gauta iš savivaldybės Vilniaus socialinėms pagalbos programoms: Vaikų valgykla, Motinos ir vaiko globos namai ir "Betanijos" valgykla. O šiais metais toms programoms skirta mažiau - tik po \$14,200 dol. Vilniaus arkivyskupija aptarnauja ir remia didžiulį kiekį bendruomenės narių. Esant dabartinei padėčiai, reikalinga visuomenės pagalba padėti Vilniaus arkivyskupijai ilgiau tęsti šias socialinių patarnavimų svarbias. Carito veikla nebūtų įmanoma be įvairių organizacijų, savivaldybės ir privačių asmenų paramos.

Regina Juškaitė-Švobienė

Aplankyti Pensylvanijos JAV Senatoriai

(atkelta iš 4 psl.)

reikalų tarybos pirmininkas Algirdas J. Rimas.

Abiejų senatorių įstaigoms buvo įteiktas JAV LB Krašto Valdybos pirmininko pasirašytas raštas, kuriame senatorius kviečiamas paremti Lietuvos pastangas įstoti į NATO, remti JAV Kongreso įstatymą kas metai skiriamą finansinę paramą Lietuvos kariniam pasiruošimui siekiant NATO standartų, įstoti į *Senate Baltic Freedom Causus* ir pasirašyti prie Senato rezoliucijos *Sen. Conc. Res. 34*. Taip pat įteiktas adv. Reginos Narušienės paruoštas "position paper" *NATO Lithuania 2002*.

Sen. Santorum štabe pirmiausia susitiko su jo užsienio reikalų patarėju George Bernier. Nuo pat pokalbio pradžios jo užimta linija buvo nepalanki mūsų tikslams. Jis stengėsi perduoti nuomonę, kad Lenkijos, Vengrijos ir Čekų respublikos pakvietimas į NATO nepateisino sudėtų vilčių. Lenkija neįvykdžiusi savo išpareigojimų ir plėtra, kariniu požiūriu, susilpninusi NATO. G. Bernier aiškino, kad sen. Santorum remiasi sen. John Warner (respublikono, atstovaujančio Virginijos valstijai, balsavusio prieš NATO plėtrą) nusistatymu pasisakančiu už karinai stiprią NATO. Jų abiejų rimtai žiūrima į NATO išipareigojimą ginti užpultas NATO nares. Būdingas G. Bernier klausimas dėl Lietuvos karinių pajėgų inašo į NATO. Jam rūpėjo, kur NATO klausimu šiuo metu stovi sen. Specter balsavęs prieš NATO plėtrą 1998 metais. Priešiškas p. Bernier nusistatymas iššaukė gan kritiškus ir emocingus delegacijos narių pasisakymus. Baigiantis pokalbiui p. Bernier buvo užklaustas apie delegacijos organizatorių duotą pažadą

susitikti su pačiu senatoriumi. Pareiškęs, kad turis pasitikrinti, už dešimties minučių į konferenciją kambarį grįžo su sen. Santorum.

Sen. Santorum, simpatiškas amerikietis politikas, pereitais metais perrinktas naujam šešių metų terminui. Vienas iš jaunųjų respublikonų vadų Senate, tvirtas katalikas, stipriai nusistatęs prieš abortus. Pereitą kartą balsavo už NATO plėtrą, neatsižvelgdamas į tai, kad "vyresnysis" sen. Specter balsavo prieš. Pokalbio su delegacija metu vengė išipareigoti, kad remis Baltijos valstybių kandidatūrą į NATO. Įdomus buvo jo klausimas, ar lietuviams būtų priimtas vienos Baltijos valstybės pakvietimas įjungti į NATO. Sen. Santorum pažadėjo prisirašyti prie *Sen. Conc. Res. 34*, bet dėl jo tapimo Baltic Causus nariu turis pagalvoti. Tokio pobūdžio "sambūriai" atimę daug laiko. Atsisveikinta draugiškai.

Sen. Specter štabe lietuvių atstovai susitiko su Karin Rogers, kuri delegaciją formuojant buvo apibudinta kaip štabo "NATO person". Pokalbis buvo šiltas, abejingumo NATO plėtrai ji nerodė, sakėsi, kad jei 1998 metais būtų dirbusi sen. Specter štabe, jam būtų patarusi balsuoti už Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos pakvietimą į NATO. Kiek įtakos ji turinti sen. Specter sunku nuspėti. Kai kurių žurnalistų vertinimu, 1998 metais sen. Specter parėmęs liberalios amerikiečių firmos *Ben&Jerry* verslo interesus Rusijoje. Gera žinia, ši firma maždaug prieš metus buvo parduota ir, tikimasi, naujieji savininkai į sen. Specter įtakos neturės. Tačiau apie Philadelphijos miestą, kur sen. Specter turi daugiausia remiančių balsuotojų, yra visa eilė su

Rusija prekiaujančių firmų, tad gali atsirasti naujų į senatorių veikiančių jėgų. Blogiausi atveju, jis vėl balsuos prieš, o geriausi - nuo balsavimo susilaikys. K. Rogers negalėjo nieko pažadėti, nors nepramatė kliūčių senatoriui prisirašyti prie *Sen. Conc. Res. 34*.

Bendra lietuvių delegacijos apsilankymo išvada, kad sen. Santorum pritarimą Lietuvos pakvietimui į NATO galima laimėti. Būtina į šią akciją įsijungti vakarinės Pensylvanijos lietuviams, kur jis semiasi savo politinę jėgą. Pittsburgė

veikia Lietuvos Vyčiai, yra aktyvus lietuvių klubas labai dosniai remiantis lietuvišką labdarą ir kultūrinę veiklą. Pittsburgo, Philadelphijos, angliakasių rajono ir kitų Pensylvanijos vietovių lietuviams išvysčius vieną akciją laiškais, telefono skambučiais ir asmeniškais apsilankymais jo sritinėse įstaigose yra pagrindo sulaukti sen. Santorum tvirto užsiąngavimo NATO plėtros ir Lietuvos pakvietimo į NATO sudėti klausimui.

Teresė Gečienė
(JAV LB inf.)

Mark Raugas - matematikos mokslo daktaras

Š.m. gegužės 15 d. New Yorko Columbia universiteto mokslų užbaigimo šventėje matematikos mokslo daktaro (Ph.D.) laipsniu studijas užbaigė **Mark Raugas**, sūnus Valentino Raugo, gyv. Hazlet, NJ, ir Gražinos Raubertas (mirusios prieš 6 mėnesius) gyv. Queens, NY.

Mark 8 metus mokėsi Elizabeth lituanistinėje mokykloje. Jaunystėje kiekvieną vasarą dalyvaudavo lietuvių stovykoje, o subrendęs du kartus dalyvavo New Yorko "Maratono" bėgime. Jaunystėje pamėgęs japonišką "Karate", yra laimėjęs vadinamą savignos 3-jo laipsnio "Juodąją juostą". Nuo pat universiteto studijų pradžios su savo tėvu porą valandų sekmadieniais praleidžia kopdami



Mark Raugas

į netoli New Yorko esančius kalnus. Sveikiname naująjį daktarą!

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
AUGUST PICK-UP SCHEDULE

August 12	Baltimore, MD	10-11 am
	Philadelphia, PA	1-2 pm
August 14	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 16	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
August 18	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 27	Putnam, CT	2-3 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$739 r.t.

One way to Vilnius \$499



FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

FINNAIR

LUFTHANSA - SAS

OR OTHER CARRIERS

"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

web site: www.rigaven.com



Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškais ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Worcester, MA

Naujas klebonas

Staiga ir netikėtai vietos vyskupas Daniel P. Reilly, D.D., naujuoju Worcesterio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonu paskyrė kunigą Ričardą Algimantą Jakubauską.

Ričardas yra Leopoldo ir Eugenijos Jakubauskų jauniausias sūnus. Gimė 1943 m. lapkričio 29 d. Kaune. 1944 m. vasarą Raudonajai armijai artėjant prie Nemuno krantų, Jakubauskų šeima su trim mažais vaikais karo audros buvo nublokšta į Vokietiją.

1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Worcester, MA. Ričardas baigė Šv. Petro gimnaziją, mėgo sportą, muziką. Priklausė lietuvių skautų organizacijai, buvo skautas akademikas. Clark universitete studijavo anglų kalbą ir 1966 m. baigė bakalauro laipsnį. Studijuodamas universitete, Ričardas dirbo Šv. Vincento ligoninėje, Medical-Psych skyriuje. Matydavo daug kenčiančių ligonių, ir su jais kartu išgyvendavo jų skausmus. Mylėjo jaunimą, ypač apleistuosius, ir dirbo su jais "Job Corps". Devynerius metus buvo *Barre's Stetson For Boys* auklėtoju (*counselor*) ir tuo pačiu Assumption kolegijoje pasiekė magistro laipsnį ir C.A.G.S. iš psichologijos ir jaunimo auklėjimo.

Ričardas tarnavo JAV kariuomenės medicinos daliniuose įvairiose šio krašto vietovėse. 1994 m. mirė jo tėvelis Leopoldas Jakubauskas, kurio netektį žmona Eugenija Jakubauskienė bei sūnūs dr. Henrikas ir Romas su šeimomis bei Ričardas skaudžiai išgyveno. Ričardas ypač pasižymėjo religingumu ir apsisprendė tapti kunigu. 1995 m. Ričardas Pope John XXIII seminarijoje Worcesterio, MA, pradėjo studijuoti teologiją. Ją baigė 1999 m. magistro laipsniu. Tais pačiais metais birželio 5 d. Šv. Povilo katedroje Worcester, MA, vyskupas Daniel P. Reilly, D.D., Ričardą-Algimantą Jakubauską išventino kunigu. Jaunasis kunigas paskiriamas vikaru į Šv. Cecilijos parapiją, Leominster, MA.

Po trijų mėnesių rugpjūčio 26 d. mirė jaunojo kunigo labai mylima mamytė Eugenija Jakubauskienė, kuriai neilgai teko džiaugtis ir matyti kasdien žengiantį prie Viešpaties altoriaus sūnų, kunigą Ričardą.

2001 m. birželio 17 d. vietos vyskupo paskirtas kun. Ričardas A. Jakubauskas perėmė Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, Worcester, MA, klebono pareigas.

Parapijiečiai su džiaugsmu sutiko naują kleboną, nes jis čia augęs ir visiems gerai pažįstamas. Pirmieji jo žodžiai pasakyti minėtą dieną per šv. Mišias (per Kristaus kūno ir kraujo šventę) buvo: "Ateinu tarnauti jums visiems, mano broliai ir sesės. Džiaugiuosi, kad galėsime dirbti visi kartu, nes kartu vienu keliu einame į Dievą".

Sveikiname kleb. kun. Ričardą A. Jakubauską naujose pareigose. Linkime sveikatos, ištvermės darbuotis Dievo garbei, žmonių sielų išganymui, ištvermės išlaikyti mūsų parapijoje tą lietuvišką dvasią, kaip išlaikė ją visi kunigai pirm-takiai.

Dėkojame Tėvams marijonams, kurie per 29 jų vadovavimo mūsų Šv. Kazimiero parapijai metus su gilia meile ir pasiaukojimu darbavosi joje išlaikydami lietuvišką dvasią. J.M.

Putnam, CT

Putnamo lietuvių kronika

Nekaltai Pradėtos Mergelės Marijos vienuolynas yra Putnamo ir apylinkių lietuvių širdis. Jis atviras Lietuvių Bendruomenės renginiams. Jis džiaugiasi, kai apylinkėje gyvenantys lietuviai sekmadieniais dalyvauja šv. Mišiose. Ir ne tik vienuolyno durys atviros. Šalia esantys Matulaičio Slausos namai, reikalui esant, mielai atveria duris Nepriklausomybės ir kitų švenčių minėjimams. Čia trumpa mūsų padangės kronika.

* * *

- Birželio 29 d. šventėme seselės Paulės, Š. Amerikos provincijolės, vardines. Sesuo Teresė suorganizavo tą šventę, pakvietė Matulaičio Slausos namų kunigus ir seseris, apylinkės lietuvius. Buvo tikrai smagu. Visi jautėmės viena šeima. Nebuvo kalbų! Sesuo Paulė nelinkus būti giriama. Užtat seselės Paulės naujojo vienuolijos kapeliono kun. Tomo Karanausko, brolių Marijaus ir Aurelijaus Prapuolenių, seserų ir kitų svečių iš širdies plaukiančios dainos, skelbė džiaugsmą ir gyvybę.

- Birželio mėn. Putname iš Lietuvos lankėsi vyr. vienuolijos vadovė ses. Ignė Marijošiūtė. Ji aplankė Torontą, Montrealį, Neringą (25 vasaras ji vadovavo stovykloms!). Tai nebuvo oficialus vizitas, o draugiškas apsilankymas. Kelionės išlaidas padengė Suomų oro linijos. O atsitiko taip todėl, kad oro linija pardavė per daug bilietų. Sėdinčių lėktuve paklausė, kas galėtų palaukti sekančio skrydžio ir užleisti savo vietą būtinai reikalingam. Seselė Ignė pakilo ir tarė "I am willing". Užtat ji gavo bilietą kelionei į Lietuvą ir dar ekstra



Prie Dangaus ir Žemės Karalienės sesuo Bernadeta su mergaitėmis, kurios N. Pr. Mergelę Mariją papuošė vainiku



Ses. Viktorija visam laikui išvyksta į Lietuvą. Stovi (iš k. į deš.): pirmoje eilėje - ses. Paulė, ses. Viktorija, ses. Bernadeta; antroje eilėje - ses. Aloyza, talkininkė Marija ir ses. Laimutė

bilietą į abi puses. Su ja visam laikui į Lietuvą išvyko į Marijampolės Slausos namus 90 metų amžiaus sesuo Viktorija. Sesuo pilna gyvybės ir entuziazmo, kuri ir Putname, ir Lietuvoje, mokė moteris ir jaunimą įvairiausių rankų darbų, o pikniko metu su savo nuolatinių padėjėjų suruošdavo didelės loterijas. Dieve, padėk jai!

- Kun. Tomas Karanauskas, jaunas Lietuvos kunigas, dar tik trys metai kaip kunigas, jau Šiauliuose buvo paskirtas klebonu, draugiškas, visiems randantis gerą žodį, greitai įsigijo putnamiečių seselių ir parapijiečių simpatijas. Naujasis seserų kapelionas savo tarnystę pradėjo balandžio 25 dieną. Prieš jį Putnamo parapijai patarnavo kun. Antanas Diškevičius, bet savo giminės Dzūkijos ir jos žmonių ilgesys nulėmė jo apsisprendimą grįžti į Lietuvą ir tarnauti savo mylimiems žmonėms. Šalia klebono pareigų jis yra Marijampolės kalėjimo kapelionas.

- Gegužės 28 dieną į Lietuvą išvyko dr. Kriaučiūnas. Pasigesime šio ištikimo parapijiečio! N. Anglijos lietuviams jis žinomas kaip "Alkos" direktorius, Mindaugo pilies "sargas", Lietuvių Bendruomenės veikėjas, nusintęs šimtus korespondencijų "Draugui" ir "Darbininkui",

novelių rinkinio knygos autorius.

Birželio viduryje iš Lemon-to, Matulaičio Misiijos, atvažiavo seserys Laimutė ir Danutė darbams į Neringą. Ses. Laimutė Matulaičio namuose linksmino gyventojus, o ses. Danutė - centriniame vienuolyne. Po poros savaitių išvyko į Vermontą vadovauti jaunimui ir jaunoms šeimoms.

- Matulaičio Slausos namuose gegužės ir birželio mėnesiais seserys ir talkininkės turėjo atlikti daugiau išipareigojimų, nes ses. Bernadeta trims savaitėms buvo išvykusi į Lietuvą. Vyr. vadovė sesuo Ignė viename laiške rašė: "Ses. Bernadeta atliko milžiniškus darbus". Pagaliau Marijos Slausos namai pilnai įteisinti ir veikia seserims, ir pasauliečiams. Tik grįžus iš Lietuvos, ses. Bernadeta suorganizavo N. Pr. Mergelės Marijos vainikavimą - Matulaičio Slausos namuose. Procesijai vadovavo kapelionas kun. R. Krasauskas. Jaunos mergaitės pasipuošusios baltomis suknelėmis, su gėlėmis rankose nešė Nekaltai Pradėtą vainiką. Giesmės ir maldos sklido po Matulaičio Slausos namus. Marija, mūsų ir Dievo Motina - Karūnuota. Putname seserys meldžiasi nestodamos! Tegul Dievas laimina jų planus ir darbus. Aldona Prapuolentė

Los Angeles, CA

Šv. Kazimiero parapijai - 60!

Birželio mėnesį mūsų bažnyčia minėjo savo gyvavimo 60-ąsias metines.

1951 m. minint mūsų parapijos įkūrimo dešimtmetį, tam skirtame leidinyje skaitome:

"1941 m. birželio 1 d. buvo pašventinta pirmoji lietuvių bažnyčia, ir kartu kunigas prelatas (J. Maciejauskas) minėjo savo kunigystės aukštinį jubiliejų. Pamaldos buvo vengrų bažnyčioje, iš kur po pamaldų visi vyko į bažnytelės pašventinimo apeigas, kurias atliko tuometinis Los Angeles arkivyskupas J. Cantwell. Bažnyčia buvo dedikuota Šv. Kazimierui. Arkivyskupas buvo nustebintas nemažu lietuvių būreliu. Pamaldų metu pasirodė ir lietuvių choras, kuris, Bronės Starkienės ir Jean Gražytės vadovaujamas, gražiai giedojo. Lietuvės šeimininkės puikiai vaišino svečius, buvo palaikoma graži tvarka. Tai arkivyskupui padarė gilių įspūdį. Prieš išvykdamas, pačiam prelatui išreiškė didelį savo pasitenkinimą ir davė žodinį leidimą organizuoti lietuvišką parapiją. Tad 1941 metų birželio mėn. 1 diena yra Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijos gimimo diena".

Ta proga prisiminkime iškilnesius parapijos istorijos įvykius: 1940 m. pavasarį prel. J. Maciejauskas atvyksta į Los Angeles steigti lietuviams parapiją. 1941 m. birželio 1 d. arkivyskupas J. Cantwell pašventina lietuviams pirmąją bažnytelę (2511 Third Avenue) ir suteikia jai misijinės parapijos teises.

1946 m. spalio 3 d. kun. Jonas Kučingis atvyksta į Los Angeles ir skiriamas vikaru lietuvių sielovadai.

1947 m. kovo 2 d. prel. J. Maciejauskas suseraga širdies infarktu ir išvežamas į ligoninę.

1947 m. balandžio 11 d. kun. J. Kučingis paskiriamas klebonu.

1947 m. gegužės 14 d. miršta prel. J. Maciejauskas.

1948 m. parduodama pirmoji, prel. J. Maciejausko pirktą, bažnytelė ir tais pačiais metais kovo 17 d. pašventinama naujai įsigyta presbiterijonų bažnyčia, kuri vėliau pertvarkyta į parapijos salę.

1949 m. rugsėjo 15 d. prie parapijos įkuriama Šv. Kazimiero vardo šeštadieninė lituanistinė mokykla.

1951 m. lapkričio 4 d. kardinolas J. McIntyre pašventina naujai pastatytą Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčią. Įvykiui atžymėti išleidžiamas 100 puslapių Šv. Kazimiero parapijos "Dešimtmetis", parašytas kun. J. Kučingio ir J. Vitėno.

1952 m. spalio 22 d. pradedamas leisti dvisavaitinis parapijos laikraštis "Los Angeles šv. Kazimiero parapijos žinios".

Nuo 1954 m. parapija pradedama rengti "Lietuvių dienas".

1955 m. rugpjūčio 31 d. atvyksta Šv. Kazimiero seserys iš Chicago ir atidaroma vaikų darželis.

1956-1957 m. mokslo metais atidaromas pirmasis Šv. Kazimiero parapijos mokyklos skyrius.

1959 m. gegužės 15 d. lietuvių bažnyčiai pridedamos terito-

rinės parapijos teisės.

1960 m. kovo 20 d. pašventinama nauja Šv. Kazimiero parapijos mokykla ir seselėms namai.

1965 vasario 11 d. kun. Jonas Kučingis pakeliamas šv. Tėvo Rūmų prelatu.

1965 m. pavasarį išleidžiama pirmoji parapijos mokyklos laida.

1966 m. birželio 19 d. parapija iškilmingai pamini savo įkūrimo 25-rių metų jubiliejų. Įvykiui atžymėti išleidžiama Jurgio Gliaudos parašyta 250 puslapių knyga "Šv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste".

1967 m. parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus B. Budriūno, pamini savo 25 metų sukaktį koncertu su Metropolitan operos soliste Lilija Šukyte ir Juozo Tininio parašytu leidiniu.

1974 m. Šv. Kazimiero šeštadieninė lituanistinė mokykla pamini 25 metų sukaktį ir išleidžia Igno Medziuko parašytą šios mokyklos istorinę apžvalgą.

1977 m. Šv. Kazimiero seseris atšaukiamos ir parapijos mokykla pavedama pasauliečių vadovybei. Seselėms skirtuose namuose įsikuria pensininkai.

1978 m. iš pagrindų atnaujinama ir praplečiama parapijos salė.

1981 m. birželio 21 d. parapija iškilmingai pamini savo 40 metų sukaktį. Ta proga bažnyčios altoriai ir statulos papuošiami lietuviškais ornamentais. (Visi darbai atlikti architekto E. Arbo).

1983 m. parapija iškilmingai atžymi rengiamų Lietuvių dienų 30-tąją sukaktį iškilni choro koncertu ir Rūtos K. Vidžiūnienės parašytu leidiniu "Trisdešimt dienų".

1984 m. birželio 15 d. prel. Jonas Kučingis, išdirbęs šioje parapijoje 38 metus, sulaukęs 75 m. amžiaus, iš pareigų pasitraukia, užleisdamas klebono vietą buv. vikarui kun. Algirdui Olšauskui.

1987 m. lapkričio 22 d. Šv. Vibianos katedroje, dalyvaujant vyskupui Pauliui Baltakiui, paminima Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktis.

1988 m. parapijos komitetas perorganizuojamas ir sudaroma parapijos taryba, vadovaujama Juozo Pupiaus.

1990 m. nuperkami nauji Allen firmos trijų manualų koncertiniai vargonai už 47,000 dol. Ir zakristijoje įtaisomas buvusio parapijos komiteto pirm. Frank Speecher atminimui Aušros vartų vitražas, kurio išlaidas padengė prel. J. Kučingis.

Žinoma, neišmanoma paminti visų 60 metų įvykių. Trumpai apie paskutiniuosius čia dirbusius kunigus:

Kun. Antanas Valiūška, vikaras - 1961-1967 m.

Klebonas prel. dr. Algirdas Olšauskas čia nuo 1967 m.

1993 m. į Lietuvą gyventi išvyksta prel. dr. Vincentas Bartuška, kuris Šv. Kazimiero parapijoje dirbo 13 metų.

Kun. Aloyzas Volskis, vikaras - 1993-1997 m. Jį pakeitė kun. Stanislovas Anužis.

Ačiū Dievui už palaimą, lydėjusią Šv. Kazimiero parapiją per 60 metų. Tegyvuojia ir toliau Angelių miesto lietuviai, o mūsų parapija ir bažnyčia tebūna meilės ir vienybės ryšiu, jungiančiu visų kartų ateivius iš Lietuvos į vieną tvirtą lietuvišką ir katalikišką šeimą.

LA Šv. Kazimiero parapijos "Lietuvių žinios", 2001 birželio mėn., nr. 4 (975)

A. A.

PRANUI BILĖNUI

apleids šį pasaulį, nuoširdžią užuojautą reiškiamė žmonai GRAŽINAI, dukrai REGINAI su šeima, sūnui RAIMUNDUI, broliui dr. Jonui ir Danai Bilėnams su šeima ir visiems giminėms ir artimiesiems.

Aldona ir Klaus Pintsch

A. A.

PRANAS V. BILĖNAS

Atvykęs į Ameriką, pradžioje gyveno New Yorko apylinkėse, o vėliau Wilmington, NC. Nuliūdime liko žmona GRAŽINA, duklė REGINA STEIGERWALD su anūkais EMILY ir MICHAEL, Wilmington, NC, ir sūnus RAIMUNDAS, Raleigh, NC.

Šeimos pageldavimu aukos veilonio atminimui siunčiamos: HOSPICE OF LOWER CAPE FEAR, 725-A Wellington Ave., Wilmington, NC. 28401, Attn. Katrina Webb. Norėtumėm įamžinti Prano vardą į Hospice "Celebration of Life Mural."

Nuliūde:

žmona,
duktė,
sūnus
ir anūakai

DARBININKAS



341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Liepos 25 - grįžo iš atostogų į savo rezidenciją Pranciškonų vienuolyne Brooklyn, NY.

Rugpjūčio 3 - 25 - Europa: Šventės; Kunigų šventinimai Lietuvoje; Gardino lietuvių lankymas; P.L.B. pirmininkų metiniai posėdžiai Seinuose.

Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdyba praneša, kad iki š. m. birželio mėn. pabaigos yra gražinti peticijos lapai su virš 15 tūkstančių parašų, skirti prezidentui G. W. Bush, raginant priimti Lietuvą, Latviją ir Estiją į NATO.

ALto centro valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie rūpinasi šiuo reikalu ir ragina visus lietuvius pasirašyti ir gražinti pilnus (kad nebūtų be parašų tuščių eilučių) peticijos lapus ALto centro valdybai sekančiu adresu: Lithuanian American Council, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Paskirta Literatūros premija

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos sudaryta premijai skirti komisija: pirmininkas Stasys Džugas, sekretorė Eglė Juodvalkė, narys Jurgis Jankus, savo telefoniniame posėdyje 2001 m. liepos 4 d. visais balsais 1999 metų grožinės literatūros premiją 2,000 dol. paskyrė rašytojai **Nijolei Jankutei** už jos kelionių išpūdžių knygą "Atvirukai". Premijos mecenatas - Lietuvių Fondas.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių kalbomis.

Danutė Grauslytė-Mileikienė, kuri koncertuos Ateitininkų stovykloje Kennebunkport, ME, yra viena iš dešimties laimėtojų N. Anglijos rajono Met pasirodymų Bostone, MA, 1997 ir 1998 m. Ji yra gimusi Lietuvoje, ten baigusi dainavimo klasę Lietuvos Muzikos akademijoje Vilniuje. Ji dar baigė operos klasę S. Šimkaus Muzikos konservatorijoje Klaipėdoje. Danutė laimėjo 3-čią vietą Tarptautiniame J. Medinai pasirodyme 1992 m. Rygoje.



Vanessa Klivečka,

dr. Giedrio ir Andros Klivečkų dukrė, ši pavasari baigė Princeton universitetą, išsilydama bakalauro laipsnį iš istorijos. Vasaros atostogas ji praleidžia Turkijoje, Graikijoje ir Olandijoje. Grįžus iš kelionės, rugpjūčio mėnesį Vanessa drauge su močiute Malvina Klivečkienė atostogaus savo tėvų vasarnamyje Bellport, NY. Rudenį Vanessa išvyks į Boston, MA, kur pradės darbą Parthenon Consulting firmoje.

Ateitininkų savaitė Kennebunkport, ME

Ateitininkų savaitė bus pradėta su dr. Frances Kavaliauskaitės koncertu rugpjūčio 11 d., 8 v. v. ir po to vaišėmis, suruoštomis Franciscan Guest House. Tolimesnė savaitės programa:

Rugpjūčio 12 d., sekmadienį, 12 val. mišios vienuolyno koplyčioje.

Rugpj. 12 d., 8 v. v. - paskaita ir pokalbis apie vysk. Valančiaus kūrybą ir gyvenimą - Paulius Jurkus.

Rugpj. 13 d., 8 v. v. - sveikatos klausimais paskaita ir pokalbis - dr. J. Dičpinigaitis.

Rugpj 14 d., 7 v. v. - dr. Frances Kavaliauskaitės ir Angelės Kiaušaitės religinis koncertas vienuolyno koplyčioje.

Rugpj. 15 d., 8 v. v. - Dievo Motina Marija Rytų ir Vakarų Karalienė - prel. Albertas Kontautas.

Rugpj. 16 d., 8 v. v. - Ateitininkų savaitės dalyvis apdovanotas DLK Gedimino pažyma, dr. Č. Masaitis ir padėtis Lietuvoje, kalbės Lietuvos generalinis konsulas dr. Rimantas Morkvėnas.

Rugpjūčio 17 d., 8 v. v. - Pabaigtuvių koncertas: Angelė Kiaušaitė ir Danutė Grauslytė-Mileikienė, akompanuojant dr. Sauliui Cibui ir William Smiddy. Po koncerto - pabaigtuvių vaišės.

Angelė Kiaušaitė dainavo pagrindines roles Amato Opera Co., NYC; The Hunter College Opera, NYC; The Curtis Opera, PA; The Garden State Opera Co., NJ; Angelė turėjo daug stipendijų muzikos studijoms. Ji baigė Curtis Institute of Music, PA. Operos dainavimo mokėsi pas Metropolitan operos solistus Zinka Milanov, Boris Godovsky, Anna Moffo, Licia Albanese, Judith Raskin ir New York City Opera solistę Sandra Darling ir kompozitorių Richard Handley.

Ateitininkų studijų ir poilsio savaitės kapelionu bus prel. Albertas Kontautas. Mišios bus aukojamos kiekvieną rytą 8 val. o rugpjūčio 18 d. - 8:30 val. **J. Rygelis**

PADĖKA

"Darbininko" puslapiuose norėtume padėkoti už paramą ir dosnumą visiems, prisidėjusiems aukomis švietimui ir lietuvių Rytų Lietuvoje stiprinti. Pirmiausia dėkojame Danutei Shukis, pradėjusiai šią akciją.

Nemenčinės 2-osios vidurinės mokyklos mokytojai ir mokiniai nuoširdžiai dėkoja visiems už dosnią paramą. Čia pridėdame sąrašą aukotojų ir aukų:

225 dol.: Danutė Shukis, NJ.

Po 100 dol.: Annalee Paulis, NJ; Antanas Juškys, NJ; Regina ir Harry Colins, NJ; Viktoras ir Alfa Jokubaitis, NJ; Teresa ir Herson Levin, NJ.

Po 50 dol.: Albert P. Dugan, N.J.; Juozas Kaziunas, NJ.

Po 25 dol.: Schuyler Savings Bank, NJ; Marcia P. Murphys, NJ; Anna Wilkich, NJ; Frank ir Sari Heiss, NJ; Loretta Stukas, NJ.

Po 20 dol.: Danutė Strielkauskas, NJ; Edward ir Margaret Pinter, NJ.

Po 10 dol.: Mary Maleckas, NJ. Dėkojame "Darbininko" laikraščiui, sutikusiam šią mūsų padėką paskelbti nemokamai.

Mokytojų ir mokinių vardų, Nemenčinės 2-os vidurinės mokyklos direktoriaus

Romualdas Sakalauskas
Nemenčinė 2001.5.15

DEVINTASIS PAVASARIS LIETUVOJE

Nuo Vilniaus iki Palangos, bet centre Kaunas

KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

(atkelta iš 2 psl.)

Šalia Violetos Urmanavičiūtės scenoje buvęs garsusis tenoras Virgilijus Norėika po koncerto "Kauno diena" sakė:

"Rimtas scenos partneris visada sukelia teigiamą reakciją. Ansambliško pojo abipusiai svarbus dalykas, nes didelis džiaugsmas patirti, kaip scenos partneris jaučia ir supranta muziką, perteikia ją. Scenoje su Violeta buvau pirmą kartą. Džiaugiuos, kad solistė pažįstama daugelio šalių žiūrovams. Tikiu, kad dar teks kūrybiškai bendrauti, nors šiuo metu ji gyvena labai įtemptai."

Kitas maloniais išpūdžiais nusėtas renginys buvo Kaune - tai Dantės diena Kauno apskrityje viešojoje bibliotekoje. Buvo atvykęs ir Italijos ambasadorius Bernardo Ugocioni, veikė paroda "XVI-XVII amžiaus itališkos knygos", koncertavo Dantės Alighieri draugijos liaudies muzikos ansamblis, smuikininkė Kristina Domarkienė, pianistė Virginija Daugirdienė.

Turėjo darbo ir žiūrovai - gavo lapą, kurį reikėjo užpildyti. Pradiniame stulpelyje nurodytoms Italijos asmenybėms reikėjo rasti su vardu susijusį žodį (žodžius) ir lentelėje prie atitinkamo skaitmens įrašyti reikalingą raidę, pavyzdžiui 1f - tai būtų: Verdi "Traviata". Kitas galvosūkis - aštuonioms turistinėms išmėgimams rasti tinkamus miestus, pavyzdžiui, Il Colosseo (Koliziejus) - Roma. Na, ir paskutinė užduotis - atsakyti į klausimą: kokius italų estrados dainininkus žinote? (už du teisingus atsakymus - 1 taškas).

Komisija lapus tikrino ir paskelbė laimėtojų šešetuką, kuris scenoje dar turėjo spręsti uždavinius ant lentos.

Netoliese sėdėjo du jauni vyruklai - jie neturėjo vargo su estrados dainininkais, bet, atrodė, klupo prieš dvi pirmąsias užduotis. Pasisūliau truputį padėti, ir jie mielai sutiko. Aš pats, nesusigaudydamas su tais dainininkais, savo lapo (jis buvo lietuvių ir italų kalbomis - atrodė, nemažai susirinkusių mokėjo itališkai) nebaigiau pildyti - tegul jaunieji reikiąsi. Beje, tie mano kaimynai liko be laimikio.

Faktas, kad kai kurie draugai, pažįstami iškeliauja į Anapus. Jau metai, kai nebėra kardinolo Vincento Sladkevičiaus. Jo atminimui Tarptautinis Pažaislio muzikos festivalis dedikavo Haendelio oratoriją "Mesijas", kuri buvo atlikta sausakimšoj Kauno arkikatedroje. Laimingu atveju pavyko gauti vietą paskutiniame suole.

Kaune pasigendu ir neseniai mirusio krepšininko ir trenerio Stepo Butauto. Grįžta atmintin Dešimtuko krepšinio turnyras Kaune 1944 m. Butautas žaidė už Kauno Teniso Klubą, kuris turnyrą laimėjo. Po daugel metų vėl susitikome 1959 m. New Yorke, kai Sovietų Sąjungos vyrų ir moterų krepšinio rinktinės viešėjo JAV - Butautas buvo moterų treneris. Per porą kitų susitikimų Stepas pasirašė mano autografų knygelę pirmame puslapyje. Per beveik 40 metų, be kardinolo Sladkevičiaus, Tėvo Stanislovo, ten pasirašydavo sportininkai, rašytojai, aktoriai... Kai kurie pasirašė, pavyzdžiui, Vladas Dzindziliauskas, Vitas Gerulaitis, Juozas Klimas, Jaunutis Nasvytis, jau nukilę į Anapus, knygelės puslapiuose lieka gyvi, kaip ir Stepas Butautas.

Birželio 13 d. Petrašiūnų bažnyčioje buvo aukojamos mišios už Vilties prezidentą Stasį Lozoraitį, jo mirties septintųjų metinių progą. Po to vyko į Petrašiūnų kapines. Stasio Lozoraičio kapas skendo gėlėse, buvo uždegamos žvakės.

Kaip kasmet, birželio 16 d. Lietuvos liaudies buities muziejuje



Netolimos praeities žaizda - sargybinio bokštas Grūto parke

Rumšiškės Gedulo ir vilties dienai (birželio 14) atminti lapteviečių broliai surengė "Minėjimą prie jūros". Su žmona turėjome du draugus, laimingai ištvėrusius prie Laptevo jūros: Danutę Endziulaitę ir mano klasioką Jėzuitų gimnazijoje Algirdą Stankūną. Su jais ir praleidome tą popietę.

Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune buvo poeto Vytauto Mačernio 80-ųjų gimimo metinių minėjimas. Ta proga pristatyta ir nauja Mačernio poezijos rinktinės laida "Vėl žemės ilgesy". Knygos įvade muziejaus direktorė rašytoja Aldona Ruseckaitė rašo, kad "Vytauto Mačernio gyvenimo upė liko vadintis Jau-nyste: žuvo eidamas dvidešimt ketvirtuosius metus. Galbūt dėl to jo magiškas pasaulis tebevilioja, tebetraukia mus."

Iš dramos teatrų repertuaro atmintyje išsirežė tarptautiniame teatro pasaulyje teigiamai nuaidėjęs režisieriaus Eimunto Nekrošiaus "Otelas" su Vladu Bagdonu ir Egle Špokaitė. Patrauklus buvo ir Kauno jaunimo kameriniame teatre matytas Strindbergo "Karštas šokoladas", be to, Šiaulių dramos teatro "Juozapas Šveikas". Aušros gimnazijos Kaune auklėtinų (jų susirinko apie 40) 60 metų po baigimo suaktuvinis suvažiavimas. Nors ir ne aušros, nuėjau svečio teisėmis, nes žmona aušroka. Čia labai tiko Jono Aisčio eilės

*O jeigu kartais,
po daugel metų,
mes susitiksim
mieli draugai,
tai mūsų gretos
jau bus praretę,
ir pasikeitę mūsų veidai.
Tik širdis viena,
ilgesio pilna,
meilės kupina,
pasiliks jauna.*

Pakeliui į Palangą buvo proga pirmą kartą užkopti į Šatrijos kalną - iš ten galima matyti bene 15 bažnyčių bokštų. Bet šį kartą statistika neužsiėmė - vaizdai buvo per gražūs, kad į juos įvelčiau skaičius...

Palangoj pasitaikė šaltoka, vėjuota diena, bet abu su baletu kritike Aliodija Ruzgaite nužygiavome tiltu į jūrą iki pat pabaigos. Šaltas oras daug ką atgrasė, tad buvom beveik vieni šnekučiuotis su kunkuliuojančia Baltija.

- 0 -

Birželio pabaigoje prabundu anksti ir atbėga mintys, kur iš pat

ryto galėčiau nueiti - gal į remon-tuojamą didžiąją Prisikėlimo bažnyčią, kurią iki šiol vengiau lankyti ir tenkinas mažąją bažnytelę prie Savanorių prospekto (ji man tikri Dievo namai). O gal smarkiau išibėgėti ir dangintis į Ažuolyne įsikūrusį zoologijos sodą, kur dar nesu buvęs. Vėliau, po vakarienes pas seserį Algirdinę (paprastai man užtekdamo rūgpienio su bulvėmis), ar nekilnų pagunda dar kartą pasukti į Savanorių prospektą ir, jaunatviškai nusiteikus, nusiūgti į klubą "Los Patrankos" - tų didžiųjų raidžių prieėjimo taip ir negali ignoruoti.

Ir tik dar kartą pavilgius tas rytmečio mintis, pagaliau susigaudau, kad nesu Kaune, bet jau grįžau į New Yorką, nors svajos dar kaunietiška pinasi... Tada atsiverčiau čia pat gulintį Vytautės Žilinskaitės humoreskų knygą "Kas atsitiko?" ir tuo pasotinu savo kaunietišką alkį.

"RŪTOS" ANSAMBLIO NARIŲ DĖMESIUI

Mes planuojame visų buvusių **New Jersey Rūtos Ansamblio narių** suvažiavimą. Šis ansamblis buvo įsteigtas a. a. dr. Jokūbo Stuko, kaip dalis Lietuvos Atsiminimų radijo programų. Suvažiavimas numatytas 2002 metų gegužės mėnesį Kearny, New Jersey.

Norime surasti ir pakviesti visus buvusius Rūtos narius, choristus ir šokėjus. Jei Jūs esate buvęs nariu-e, ar žinote buvusių narių pavardes, prašome jas mums prisiųsti drauge su adresais. Prašome juos siųsti:
Mrs. Loreta Stukas
234 Sunlit Drive
Watchung, NJ 07069-6225.
Tel. 908-753-5636.
FAX: 908-753-9492.
e-mail: stukiene@worldnet.att.net
Suvažiavimo komitetas:
Valentinas Melinis,
Viola Skripata,
Loretta Stukas

Prie Trakų parduodama sodyba (1,7 ha) gražioje vietoje. Mūrinis dviejų aukštų namas; yra rūšys, garažas, pirtis, baseinas, židiny, sodas. Namu nuotraukos: http://lthome.scierranet.com/Tel/Fax: 1 215-464-7069; E-mail: nicholas@scierranet.com

Vedusiųjų pora iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti sodybą, namus, vaikus, ligonius, šeimnininkauti. Skambinti po 6 v. v. (404) 277-0406. (sk.).

SKELBIMAI

27 centai skambinant i Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais i TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prsidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

Petronėlė Staškevičienė, Kilmer, NJ, aukoja 30 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Vyresnio amžiaus moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali tvarkyti ir valyti namus, slaugyti ligoni, šeimnininkauti. Sutinka dirbti kad ir keletą dienų savaitėje. Skambinti (718) 352-4351 - po 6 v.v.; (718) 461-7461 (visą dieną (sk.).

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeimnininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitė. Galima gyventi šeimose. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joana 718-894-1352. (sk.).

Parduodami "Foje" grupės (Mamontovas) muzikiniai CD po 15 dol. Skambinti (732) 522-2581. (sk.).

Atlantic Express Corp., siuntinių i Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius šeštadienį, rugpjūčio 18 d., nuo 12 iki 1 val. p.p. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. 1-888-205-8851.

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kada vėl paims siuntinius Brooklyn. Mūsų atstovas yra Alg. Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Naujai atvykusiems lietuviams surandame darbus, padedam susitvarkyti dokumentus (vairuotojo pažymėjimą, asmens identifikacijos kortelę ir t.t.). Padedame pigiau nusipirkti automobilius. Kreiptis tel. (917) 568-8496 (diena); (908) 964-4741 (vak.). (sk.).

Parduodu pilną komplektą Lietuvos Enciklopedijos (išleista Bostone). Skambinti tel. (718) 386-5450. (sk.).